

Alkotmánybíróság részére!
1015 Budapest, Donáti u. 35-45.

FŐVÁROSI TÖRVÉNYSZÉK MUNKAÜGYI KOLLÉGIUMA 7.	
FŐLAJSTROMSZÁM KEZDŐIRATON:.....	
Postán/Gyűjtőládába/Személyesen/E-mailen/Faxon/E-írat	
Érkezett:	2022 MÁRC 16.
PÉLDÁNY: 2/12 db	.....
MELLÉKLET: 1 db	..... KÖZTUK:.....
FŐLAJSTROMSZÁM: UTÓIRATON:.....	

2022. 03. 16. 71.370/20

A Fővárosi Törvényszék
Munkaügyi Kollégiuma útján
Budapest
Tölgyfa utca 1-3.
1027
(postacím: 1255 Budapest, Pf. 2.)

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/00846-0/2022
Érkezett:	2022 MÁRC 29.
Példány:	1
Melléklet:	20 db
Kezelőiroda:	lu

indítványozó

Alkotmányjogi panasza

Jogi képviselője:

eljáró ügyvéd: dr. Keszei Gergely

a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság által
Mfv. II.10.097/2021/5. számon hozott
ítélete ellen

2022. 01. 06. 12.

Alkotmánybíróság
Budapest
Donáti u. 35-45.
1015

FŐVÁROSI TÖRVÉNYSZÉK		7.
MUNKAÜGYI KOLLÉGIUMA		
FŐLAJSTROMSZÁM	KEZDŐIRATON:.....	
Postán/Gyűjtőládába/Személyesen/E-mailen/Faxon/E-írat		
Érkezett	2022 M Á R C 1 6.	
PÉLDÁNY:.....	IV.....	
MELLÉKLET:.....	KÖZTÜK:.....	
FŐLAJSTROMSZÁM:	UTÓIRATON:.....	

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott [REDACTED] **indítványozó** a továbbiakban: **felperes** – [REDACTED] [REDACTED] mint **alperes** ellen kormánytisztviselői jogviszony jogellenes megszüntetése és annak jogkövetkezményei megállapítása iránt indított munkaügyi peremben a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság által **Mfv. II. 10.097/2021/5.** számon hozott **Ítélete ellen** (a továbbiakban: „Ítélet”), amely a felperes jogi képviselője részére posta úton 2022. január 11. napján került kézbesítésre a **I/1.** sorszám alatt mellékelt meghatalmazással igazolt jogi képviselőm a **Dr. Keszei Gergely Ügyvédi Iroda** [eljárási ügyvéd: **dr. Keszei Gergely** [REDACTED] [REDACTED] útján a számomra nyitva álló törvényes határidőn belül

alkotmányjogi panasszal

élek az Alkotmánybíróságról szóló **2011. évi CLI törvény** (a továbbiakban: **Abtv.**) **27. §-a** alapján.

Kérem a T. Alkotmánybíróságot, hogy az alábbiakban részletesen kifejtendő indokok alapján a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság által Mfv. II. 10.097/2021/5. számon hozott Ítélete vonatkozásában állapítsa meg annak Alaptörvényellenességét és mint Alaptörvény-ellenes bírói döntést az Abtv. 43. §-ának megfelelően szíveskedjék megsemmisíteni.

Kérelmem anyagi jogi alapja, Magyarország Alaptörvényének a XXVIII. cikk (1) bekezdése (tisztességes eljáráshoz való jog).

Kérelmem eljárásjogi alapja az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja, valamint az Abtv. 27. §-a, amely alapján az Alkotmánybíróság felülvizsgálja a bírói döntés Alaptörvénnyel való összhangját.

Eljárási szabályok

A Kúria, mint felülvizsgálati bíróság által **Mfv. II. 10.097/2021/5.** számon hozott „Ítéletét” a felperes (indítványozó) jogi képviselőm posta úton 2022. január 11. napján vette kézhez. Az Abtv. 30. § (1) alapján az alkotmányjogi panasz határidőben kerül benyújtásra az „Ítélet” ellen melyet **I/12.** számú mellékletként csatolom. A felperes nyilatkozik arról is, hogy az indítványozóként jelen ügyben valamennyi hazai jogorvoslati lehetőségét kimerítette, így további jogorvoslati lehetőség már nincs számára biztosítva, továbbá ügyében perújítást (jogorvoslatot a törvényesség érdekében) nem kezdeményezett.

Jogi képviselőm ügyvédi meghatalmazását I/1. sorszám alatt mellékelem. Előadom, hogy jelen panaszomat a törvényes határidőn belül ügyemben korábban elsőfokon eljáró bíróság útján terjeszttem elő.

Az Ítélet olyan Alaptörvény-ellenes bírói döntés, amely Alaptörvény ellenes módon fejezi be a bírósági eljárásomat, ezáltal az alábbiakban kifejtettek szerint, az Alaptörvényben továbbá az Emberi Jogok Európai Egyezményében biztosított alapjogomat is közvetlenül sérti.

Jelen ügy tárgyát képező **alkotmányossági kérdés** a „**bírói döntést érdemben befolyásoló Alaptörvény-ellenesség**” (Abtv. 29. §) következtében terjeszttem elő, ugyanis az **indítványozó felperes tisztességes eljáráshoz való jogát** alapvetően érinti az, hogy az elsőfokon eljáró bírói fórum a harmadszorra megismételt **elsőfokú eljárást lezáró ítélethozatalt megelőző napon az alperesi képviselet által írásban benyújtott érdemi levezetést, jogszabályi hivatkozásokat, továbbá összegszerű indítványt sem tartalmazó ellenkérelme alapján az eljáró bíróság által hivatalból végzett számítások következtében szenvedett el az őt megillető elmaradt illetmény összege vonatkozásában alapjogsérelmet.**

Majd ezt követően a **másodfokú eljárás** során a felperes igen részletes levezetést tartalmazó - ennek az orvoslására is előterjesztett - **fellebbezésének elbírálása során az eljáró bírói tanács részéről** az alperesi képviselő erre vonatkozó írásbeli indítványának (ellenkérelmének) hiányában a **fellebbezési tárgyaláson a határozathozatalt megelőzően az eljáró tanácselnök által külön az alperesi képviselőhöz intézett szóbeli felhívásra az alperesi képviselő által szóban tett - akárcsak az elsőfokú eljárásban jogszabályi hivatkozásokat, álláspontját megalapozó jogi levezetést és összegszerű indítványt egyaránt nélkülözően előterjesztett indítványa alapján - szintén hivatalból a bírói tanács által történő számítások elvégzését követően hozott Alaptörvényt sértő jogerős ítélet.**

Ezt követően a felperes indítványozó által a fentiek orvoslása érdekében a felperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem vonatkozásában a **Kúria, mint felülvizsgálati bíróság által a felperes által előterjesztett részletes, a megsértett anyagi és eljárásjogi jogszabályi hivatkozásokat részletesen bemutató felülvizsgálati kérelem és az alperes ellenkérelme vonatkozásában benyújtott észrevételei elbírálása során a felperes indítványozó ügyében a felülvizsgálati kérelemben pontosan meghatározott tartalmú rendelkezésre álló irattal ellentétes következtetést állított Ítélete indokolásában, a felperes felülvizsgálati kérelmében és észrevételei vonatkozásában tett igen részletesen hivatkozásokat, levezetéseket és érveket nem vizsgálta meg teljeskörűen, és annak mellőzésének okát sem közölte tárgyalás mellőzésével hozott Ítéletében. A Kúria korábbi releváns joggyakorlatára vonatkozó érvelést teljes mértékben figyelmen kívül hagyva, korábbi joggyakorlatával teljesen ellentétes tartalmú Ítéletet hozott amely az Európai Unió Bíróságának ide joggyakorlatával is ellentétes következtetést tartalmaz. Az Ítélet indokolása ellentétes a per irat anyagával. A Kúria Ítéletével azzal, hogy nem bírálta el teljeskörűen a felperes felülvizsgálati kérelmében írtakat megsértette a felperes tisztességes eljáráshoz való Alapjogát. A felperes a felülvizsgálati eljárás során az alperes állításait tételesen cáfoló beadványának teljesen figyelmen kívül hagyva, érdemi vizsgálat nélküli figyelmen kívül hagyásával, az alperes valótlan állításait valóban fogadta el és azokat a felperes indítványozó terhére értékelése során hozott Ítéletével megsértette a felperes indítványozó tisztességes eljáráshoz való jogát, kiüresítve ezzel a fegyveregyenlőség elvének garanciális követelményét is.**

Megítélésünk szerint szintén sérti a felperes tisztességes eljáráshoz, pártatlan bírósághoz való jogát a Kúria által tárgyalás mellőzésével hozott „Ítélete” vonatkozásában az is, hogy az állami szervnek minősülő alperes összesen 4 (négy) oldal terjedelmű ellenkérelme alapján,

részére a Kúria vonatkozó joggyakorlatát lényegesen meghaladó mértékű „felszámítottól eltérő” mértékű perköltséget is megállapított részére.

Érintettségem tekintetében felperesként és indítványozóként nyilatkozom, hogy személyem azonos az Ítélet címzettjének személyével továbbá, hogy az Ítélet alapjogaimat sérti a lentebb kifejtett módon.

Nyilatkozom, hogy az alkotmányjogi panasz illetve a személyes adatai nyilvánosságra hozatalához nem járulok hozzá, ezért az Abtv. 52. § (5) bek. értelmében kérem adataim zártan kezelését.

Nyilatkozom továbbá arról, is, hogy alkotmányjogi panaszom benyújtását követően az Emberi Jogok Európai Bíróságához is panasszal kívánok élni a velem szemben elkövetett egyezményesértő Ítélet orvoslása érdekében.

Jelen alkotmányjogi panasz tehát hangsúlyozottan nem ütközik az ún. negyedfokú jogorvoslat tilalmának elvébe, mivel jelen beadványban foglaltakat semmiképpen nem lehet ekként értelmezni, az egyértelműen ellentétes lenne a felperes indítványozó előadásával és annak szándékolt tartalmával.

Álláspontom szerint a Kúria ítélete a felperes Alaptörvényben, továbbá az Emberi Jogok Európai Egyezményében biztosított jogait súlyosan sértő módon került meghozatalra.

A Kúria határozata Alaptörvénybe, illetve az EJEE-be ütköző módon döntötte el a felperes indokolás nélküli felmentése és annak jogkövetkezményei ügyében benyújtott keresetét, fellebbezését, illetve felülvizsgálati kérelmét ezáltal a döntés több szempontból sérti az alapjogait és ennek megfelelően ellentétes az Alaptörvény rendelkezéseivel a lentebb kifejtett módon.

I

Az indítványozó ügyében irányadó tényállás összefoglalása

(Az indítványozó rendelkezésemre álló jogorvoslati út igénybevétele, továbbá az alapjogai sértő Ítélet előzményei)

1.1.) Az **Indítványozó** a továbbiakban: **felperes** 1999. március 01. napjától létesített közszolgálati jogviszonyt a [REDACTED], illetve annak jogelődjénél. Ezt követően a munkáltató elnevezésének módosulását követően 2011. január 19-én kelt 500010/166/01/2011. ügyiratszámú kinevezés módosítással a felperes, a [REDACTED] (a továbbiakban: **alperes**) [REDACTED]

[REDACTED] Osztályára került áthelyezésre adóellenőr munkakörbe. A felperes gyermekparalízis betegségben szenved, továbbá mindkét fülére csökkent hallású, ezért fülhallgatót is visel, azaz beteg és fogyatékos csökkent munkaképességű személynek minősült ebben az időpontban. Munkaköri leírása szerint feladatai közé tartozott egyebek mellett az interneten történő próbavásárlás és információ gyűjtés, az interneten kereskedő adózók utcai értékesítési hálózatának felderítése, helyszíni ellenőrzések lefolytatása és számlaadási kötelezettségek teljesítésének, illetve fedett nyugta ellenőrzésének a végrehajtása, könyvek, nyilvántartások meglétének, vezetésének vizsgálata, bizonylat megőrzési kötelezettség ellenőrzése, nyugta és számlaadási kötelezettség teljesítésének értékelése, kezdő vállalkozásokkal

kapcsolatfelvétel, preventív ellenőrzés, beszerzési bizonylat nélküli árú és bejelentés nélküli foglalkoztatottak felderítése, üzletzárások, tevékenység felfüggesztése, lebonyolítása, tevékenység felfüggesztésének és végrehajtásának ellenőrzése, vezetői utasítás alapján országos és helyi akciókban való részvétel. Az alperes munkáltató jogkör gyakorlója [REDACTED] 2011. március 29. napján kelt, és a felperessel 2011. március 31-én közölt 500010/769/00/2011. ügyiratszámú munkáltatói intézkedésével **a felperes kormánytisztviselői jogviszonyát a kormánytisztviselők jogállásáról szóló 2010. évi LVIII. törvény (a továbbiakban: Ktjv.) 8. § (1) bekezdés b) pontja alapján indokolás nélküli felmentéssel 2011. május 31. napjával megszüntette.**

1.2.) A felperes keresete.

A kormánytisztviselői jogviszony megszüntetése ellen a felperes keresettel él a Fővárosi Munkaügyi Bírósághoz (a későbbiekben; Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság, mindkét elnevezésén a továbbiakban együtt: Bíróság) 2011. április 26-án kelt, a **Bírósághoz 2011. április 28. napján 32.M. 3560/2011. ügyiratszámom érkezett keresetlevelében** elsődlegesen annak megállapítását kérte a Bíróságtól, hogy felmentése jogellenesen a rendeltetésszerű joggyakorlás követelményét megsértve történt meg az alperes által. Másodlagosan amennyiben a bíróság nem ad helyt elsődleges kereseti kérelmének úgy annak megállapítását kérte a Bíróságtól, hogy felmentése az Alkotmányban foglalt közhivatal viseléséhez, illetve munkához való jogát sértve jogellenesen történt meg. Hivatkozott felmentése jogellenessége vonatkozásában arra is, hogy a felmentése az Európai Unió Alapjogi Chartájába, az Emberi Jogok Európai Egyezményébe is ütközik.

A felperes később, az eljárás során többször módosított kereseti kérelmében előlegesen annak megállapítását kérte a Bíróságtól, hogy az alperes vele szemben jogellenesen, a rendeltetésszerű joggyakorlás követelményét megsértve járt el és szüntette meg indokolás nélküli felmentéssel kormány tisztviselői jogviszonyát. Erre tekintettel keresetében kérte az alperes kötelezését arra, hogy a Bíróság „Ítéletével” a korábban jogellenesen megszüntetett közzolgálati jogviszonyát állítsa helyre. Másodlagosan annak megállapítását kérte a bíróságtól, hogy az alperes betegsége és fogyatékossága következtében fennálló védett tulajdonsága okán felmentésével megsértette az egyenlő bánásmód követelményét ezért felmentése jogellenesnek minősül. Keresetében elmaradt illetménye, és egyéb járandóságai továbbá többlet végkielégítése és ennek kamatai, továbbá perköltség megfizetésére kérte kötelezni az alperesi munkáltatót.

1.3.) Az alperes ellenkérelme

Az alperes a felperes keresetének elutasítását kérte a Bíróságtól, mivel álláspontja szerint a felperes jogviszonyának megszüntetése a vonatkozó jogszabályi rendelkezések szerint történt. A Bíróság előtti eljárás során vitatta azt is, hogy akár rendeltetésellenes joggyakorlást, akár jogellenességet követett volna el a felperessel szemben. A perben kifejtett álláspontja szerint az egyenlő bánásmód követelményét is megtartotta a felperessel szemben annak felmentésekor.

1.4.) A felperes ügyében eljáró Bíróságok által korábban lefolytatott eljárások

A **Bíróság 32.M. 3560/2011/10** ügyiratszámom **2012. november 27-én** hozott ítéletével a felperes keresetét a felperes által a rendeltetésellenes joggyakorlás vonatkozásában tett bizonyítási indítványok érdemi vizsgálata nélkül **elutasította**. A Bíróság ítélete indokolásában úgy foglalt állást, hogy a felperes felmentése jogellenességének megállapítását arra alapítottan kérte, hogy felmentése közlésekor az alperes már ismerte, illetve ismernie kellett a Magyar Köztársaság Alkotmánybírósága 8/2011. (II. 18.) AB határozatát, amiben alkotmányellenessége okán 2011. május 31-i hatállyal a Ktjv. 8. § (1) bekezdésének b) pontját megsemmisítette. Az

Alkotmánybíróság teljes ülése 2012. július 16-án kelt, III/505/2012. számon hozott határozatával a folyamatban lévő ügyekben alkalmazandó alkotmányellenes jogszabály alkalmazási tilalmának megállapítására irányuló összesen 47 darab bírói kezdeményezést határozatával elutasította. Erre tekintettel a Bíróság megállapította, hogy az alperes nem gyakorolta rendeltetésellenesen a jogait a felperessel szemben, amikor a még hatályban lévő Ktjv. 8. § (1) bek. b) pontja alapján a felmentést úgy bocsájtotta ki, hogy azt indoklással nem látta el.

A felperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság **51.Mf. 631.780/2013/3.** számú végzésével az elsőfokú Bíróság ítéletét a fellebbezési kérelem, és a fellebbezési ellenkérelem korlátaira tekintet nélkül **hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította.** A Törvényszék végzése indokolásában kifejtette, hogy a Bíróság a tényállást hiányosan állapította meg, a jogvita elbírálásához szükséges bizonyítására vonatkozó tájékoztatást a feleknek nem adta meg, valamint a rendeltetésellenes munkáltatói joggyakorlás körében felajánlott felperesi bizonyítást nem folytatta le és annak indokát sem adta, így az egyébként is téves jogi álláspontja alapján meghozott döntése érdemi felülbírálatra alkalmatlan.

A másodsorra megismételt eljárást követően a Bíróság **35.M. 2231/2013/15.** számú, 2014. szeptember 22-én kelt ítéletével, a felperes perben tett bizonyítási indítványai nagy részének elutasítását követően a felperes **keresetét ismételten elutasította,** továbbá a felperest perköltség fizetésére kötelezte annak ellenére, hogy a felperes a rendeltetésellenes munkáltatói intézkedés megállapítására irányuló kereseti kérelmében részletesen előadta a rendeltetésellenességre vonatkozó állításait azaz azt, hogy a munkáltató olyan munka végzésére kötelezte, melyet betegsége és fogyatékossága következtében elvégezni nem tud, és amikor ezt a feladat közlésekor jelezte közvetlen munkahelyi vezetőjének, akkor közlését főosztályvezetője ██████████ javaslatára munkamegtagadásnak minősítette az alperes aki önkényesen, kizárólag azzal a céllal szüntette meg kormánytisztviselői jogviszonyát, hogy őt – mint nemkívánatos elemet – eltávolítsa a ██████████ ██████████ állományából. A Bíróság álláspontja szerint a bizonyítási teher ismeretében a felperes azonban nem bizonyította, hogy az alperes rendeltetésellenesen gyakorolta volna a felmentéshez fűződő jogát. A hátrányos megkülönböztetés tilalma megsértésének megállapítására irányuló kereseti kérelmében a Bíróság álláspontja szerint a felperes nem valószínűsítette, hogy védett tulajdonsága miatt került sor a jogviszonya megszüntetésére. A Bíróság nem találta megalapozottnak a felperes által az Európai Unió Alapjogi Chartája 30. cikkébe, és az Emberi Jogok Európai Egyezménye 6. és 13. cikkébe történő ütközés miatt a munkáltatói intézkedés jogellenességének megállapítására irányuló felperesi kereseti kérelmet sem. **Összegezve:** a felperes keresetében több tényállási elemre vonatkozóan sérelmezte a vele szemben alkalmazott munkáltatói intézkedést, elsődlegesen rendeltetés-ellenesnek tartotta azt, továbbá az egyenlő bánásmód követelményébe ütközőnek minősítette, másodlagosan pedig jogellenesnek, így többek között Alaptörvénybe és nemzetközi szerződésbe ütközőnek tartotta azt. Tekintettel a fentiekre a felperes több tényállási elem vonatkozásában vitatta a vele szemben alkalmazott munkáltatói intézkedés jog-, és rendeltetésszerűségét.

A felperes ismételt fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Törvényszék **4.Mf. 680.142/2015/8.** számú 2015. november 20-án kelt ítéletével elutasítva a felperes fellebbezését az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta és a felperest másodfokú perköltség viselésére kötelezte. A másodfokú bíróság ítéletében rögzítette, hogy a felperes felmentésének időpontjában a Ktjv. 8. § (1) bekezdés b) pontja alapján a munkáltató indokolás nélkül, felmentéssel megszüntethette a kormánytisztviselői jogviszonyát. Ezt a rendelkezést az alkotmánybíróság a 8/2011. (II. 18.) AB határozatában megsemmisítette 2011. május 31-ei hatállyal. Ebből következően a munkáltató adott esetben nem volt elzárva annak a lehetőségétől, hogy a jogviszonyt indokolás nélkül szüntethesse meg.

Az Európai Unió Alapjogi Chartájába ütközés vonatkozásában, az Európai Unió Bírósága C-332/13. Számú ügyben – amelyet a Kúria által kezdeményezett előzetes döntéshozatali eljárásban folytatott le – akként döntött, hogy a perbelihez hasonló ügyekben nem uniós, hanem nemzeti jogszabályok alapján kell eljárni, az adott konkrét eset elbírálására az Európai Unió Bírósága nem rendelkezik hatáskörrel, mivel a jogi helyzet nem tartozik az uniós jog alkalmazási körébe. Önmagában az a tény, hogy a munkáltató ismerte az Alkotmánybíróság határozatát, és a megsemmisítés előtt élt a jogviszony megszüntetéssel, az intézkedést nem teszi jogellenessé, sem rendeltetésellenessé. A felperes nem tudta bizonyítani az őt terhelő bizonyítási kötelezettség ellenére azt sem, hogy nemkívánatos személy volt az alperesnél. A felperesnek azt sem sikerült kétséget kizáróan bizonyítania, hogy egészségi állapota, illetőleg testi fogyatéka miatt döntött az alperes a felmentés mellett. Az, hogy a munkafeladatok jellege miatt a felperes a munkáját nem tudta elvégezni, nem tekintendő munkamegtagadásnak, ugyanakkor nem vitatható, hogy az alperes erre is figyelemmel döntött a jogviszony megszüntetéséről. Ez nem azonos azzal, hogy a felperest az egészségügyi körülményei miatt hátrányosan megkülönböztette, vagy jogai csorbítását célozta.

1.5.) A Kúria által lefolytatott első felülvizsgálati eljárás

A Kúria, mint felülvizsgálati bíróság a felperes felülvizsgálati kérelme alapján **Mfv.I. 10.205/2016/4. számú 2015. december 07-én hozott végzésével, a Fővárosi Törvényszék 4.Mf. 680.142/2015/8. számú ítéletét a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 35.M. 2231/2013/15. számú ítéletére kiterjedően hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot új eljárás és új határozat hozatalára utasította.** A Kúria végzése alapján a felperes felmentése közlésének időpontjában a Ktjv. 8. § (1) bekezdés b) pontja alkalmazandó volt, vagyis az alperes joggyakorlása önmagában nem rendeltetésellenes az Mt. 4. §-ának (2) bekezdése alapján azért, mert olyan időpontban hozta meg a felmentésről szóló döntést, amely által a felperes jogviszonya a 8/2011. (II.18.) AB határozat kihirdetését követően, de a Ktjv. 8. § (1) bekezdés b) pontja megsemmisítését megelőzően szűnt meg. A felperes az eljárás során és a felülvizsgálati kérelmében is állította, hogy a munkáltató megsértette az egyenlő bánásmód követelményét, és intézkedése rendeltetésellenes is volt. Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (Ebkvt.) 19. §-a a bizonyítás szabályait rögzíti. Ennek az (1) bekezdése szerint az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt indított eljárásokban a jogsérelmet szenvedett félnek, vagy a közérdekű igényérvényesítésre jogosultnak kell valószínűsítene, hogy a jogsérelmet szenvedő személyt vagy csoportot hátrány érte, vagy – közérdekű igényérvényesítés esetén – ennek közvetlen veszélye fenyeget, és a jogsérelmet szenvedő személy vagy csoport a jogsértéskor – ténylegesen vagy a jogsértő feltételezése szerint – rendelkezett a 8. §-ban meghatározott valamely tulajdonsággal. A 19. § (2) bekezdése értelmében pedig az (1) bekezdésben foglaltak valószínűsítése esetén a másik felet terheli annak bizonyítása, hogy a jogsérelmet szenvedett fél, vagy a közérdekű igényérvényesítésre jogosult által valószínűsített körülmények nem álltak fenn, vagy az egyenlő bánásmód követelményét megtartotta, illetve az adott jogviszony tekintetében nem volt köteles megtartani. Az egyenlő bánásmód megsértése esetén érvényesülő kimentéses bizonyítás alapján a munkáltatónak kell bizonyítania, hogy hiányzik az okozati összefüggés a hátrány és a védett tulajdonság között, tehát nem valósult meg diszkrimináció (EBH2015.M24.). A felperes a felülvizsgálati kérelmében fentiekre figyelemmel helytállóan hivatkozott arra, hogy téves volt a bizonyítási teherre történő kioktatás, ami lényeges eljárási szabálysértés. A felperes az eljárás során nemcsak valószínűsítette, hanem bizonyította az egészségi állapotát, fogyatéka (paralízis és csökkent hallás), és azt is, hogy hátrány érte, hiszen a jogviszonyát megszüntették. Az alperesnek tehát azt kell bizonyítania, hogy a felperes jogviszonya megszüntetése nem állt összefüggésben az egészségi állapotával. Az MK. 95. számú állásfoglalás szerint a rendeltetésellenesség akkor állapítható meg, ha a körülmények arra engednek következtetni, hogy a jogviszony alanyainak joggyakorlása az ügyben alkalmazandó (Ktjv. 2. §,

Ktv. 71. §) régi Mt. 4. § (2) bekezdésében foglalt, jogellenes célok elérésére irányul. Ezért a rendeltetésellenességet megalapozó tényeket az erre hivatkozó félnek kell bizonyítania a Polgári Perrendtartásról szóló 1952. évi III. tv (a továbbiakban: Pp.) 164. §. A felperes az eljárás során nem tudta bizonyítani, hogy az ügyészségi vizsgálatban való érintettsége lett volna a jogviszony megszüntetés tényleges indoka, ebben a körben állítását egyetlen tanúvallomás sem támasztotta alá, így az eljáró bíróságok helytálló döntést hoztak, amikor ezzel összefüggésben nem állapították meg a rendeltetésellenes joggyakorlást. A megismételt eljárás során azonban – a bizonyítási szabályok szerint – értékelni kell, hogy az alperes az irányadó jogszabályoknak megfelelő munkakörben fennálló betegségeinek megfelelően foglalkoztatta-e a felperest illetve, hogy az állított munkamegtagadást indokolhatta-e a felperes fizikai, illetve egészségi állapota. Munkamegtagadásról, vagyis egy utasítás megtagadásáról ugyanis nem lehet szó olyan esetben, amikor a munkavállalót egészségi állapota teszi alkalmatlanná a rá bízott tevékenység ellátására.

1.5.1. Az összegszerűség vonatkozásában a harmadszorra megismételt elsőfokú eljárás során a peres felek az alábbi nyilatkozatokat tették;

A felperes az ítélethozatal előtt hivatkozott arra is, hogy a perben rendelkezésre álló iratok alapján megállapítható, hogy a felperesi képviselő a megismételt eljárásban előterjesztett **első 2017.05.02-án érkezett 2017.04.29-én kelt előkészítő iratában nyilatkozott a felperes megtérült jövedelmeiről, 2011.06.01 - 2017.05.17. közötti időszakra vonatkozóan.**

Beadványában részletesen kifejtette, hogy hogy a felperes megtérült jövedelme vonatkozásában miért nem vehető figyelembe a rehabilitációs ellátás összege. (Erre vonatkozó részletes kifejtést lásd az említett előkészítő irat 6.15.1. pontnál.)

Hivatkozott előkészítő iratra az alperesi képviselő 2017.05.31-én írásbeli nyilatkozatot tett. (A fenti iratokat összevetve megállapítható, hogy az alperes által megjelölt 2.657.857,-Ft megtérült jövedelem és felperes által megjelölt megtérült 1.592.657,-Ft megtérült jövedelem között az eltérés a per ezen szakaszában pontosan 1.065.200,-Ft volt. Ez pontosan felperes részére 2011. évben közszolgálati jogviszonya megszüntetésekor részére kifizetett végkielégítés összegének felel meg.

A fentiek összevetéséből az is megállapítható, hogy az alperesi képviselő 2017. május 31-i előkészítő iratában egyáltalán nem indítványozta azt, hogy felperes részére a 2012. április 10-től 2017.05.31.-ig terjedő időszakra folyósított rehabilitációs ellátás összegét, mint esetlegesen a felperes részére későbbi álláspontja szerinti „megtérült jövedelmet” a bíróság helyezze levonásba a felperes elmaradt illetményének az összegéből.

1.5.2. A felperesi képviselő ezt követően **2018.12.06. előkészítő iratában annak 4.8. pontjában** ismét összegezte a felperes elmaradt illetményére vonatkozó kereseti kérelmét. Ekkor a felperes részéről 2.200.338,- Ft megtérült jövedelem csak 2017.01.01.-2017.12.31. időszakra lett feltüntetve, tekintettel arra a tényre, hogy 2018.01.01-től 2018.12.06-ig, felperes csak és kizárólag rehabilitációs ellátásban részesült ezen összeget viszont a korábbiakban részletesen kifejtettek alapján nem tekintette megtérült jövedelmének.

A fenti iratra vonatkozóan az alperes **2018.12.15-i nyilatkozatában, melyben felperes 2018.12.06-i előkészítő iratában foglaltakra tett észrevételt, az F/6 sorszámon becsatolt felperesi indítványt az elmaradt illetmény vonatkozásában nem vitatta. Ekkor sem terjesztett elő arra vonatkozóan indítványt, hogy felperes részére folyósított rehabilitációs ellátást megtérült jövedelemként figyelembe kell venni.**

1.5.3. 2020.01.10-i tárgyaláson a Bíróság az alperesi képviselő részére kötelezést adott ki.

A bíróság végzésben kötelezte alperest, hogy 15 napon belül terjessze elő a 2019. évre vonatkozó mozgóbér átlagot, mely iratot a bíróság megküldeni rendeli a felperesi képviselő részére azzal a felhívással, hogy a kézhezvételtől számított 15 napon belül összegszerű kereseti kérelmét jogcímenkénti lebontásban bruttó összegben terjessze elő. E szerint; **(80.M.150/2017/101. tárgyalási jegyzőkönyv 7. oldala;**

„Ezt követően a bíróság halk tanácskozásban meghozta, a tanács elnöke nyilvánosan kihirdette **az alábbi**

végzést

A bíróság a mai tárgyalást elhalasztja, új határnapul 2020. március 4. napjának 9 óra 00 percét tűzi ki, amelyre a jelenlévő felek képviselőit szóban a törvényes jogkövetkezmények terhével rendeli idézni.

A bíróság kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül terjessze elő a 2019-es évre vonatkozó mozgóbér átlagot.”

1.5.4. Ezt követően 2020.02.07-i előkészítő iratában a felperes ismét összegszerű kereseti kérelmünket jogcímenként bruttó összegben.

Alperes erre 2020. február 18-i előkészítő iratában nyilatkozott, a felperes továbbfoglalkoztatása esetére számolt jövedelméről.

Az alperesi képviselő 2020.02.18-i előkészítő iratában még mindig nem terjesztett elő arra vonatkozóan indítványt, hogy a felperes részére folyósított rehabilitációs ellátás összegét megtérült jövedelemként álláspontja szerint figyelembe kellene venni elmaradt illetményének a meghatározása során.

1.5.5. A 2020. március 04-i tárgyaláson a Bíróság a tárgyalást elhalasztotta, új határnapul 2020. március 13. napjának 13 óra 00 percét tűzte ki.

A végzésben kötelezte felperest (I/2. számú melléklet), hogy 7 napon belül csatolja a munkakereséssel, illetőleg a megtérült jövedelmével kapcsolatos minden rendelkezésére álló bizonyítékot, valamint a személyi jövedelemadó bevallását a 2012. évtől kezdődően.

Felperes a hivatkozott kötelezéssel kapcsolatban hangsúlyozta azt a tényt is, hogy a rehabilitációs ellátással kapcsolatos iratokat nem mint megtérült jövedelemnek igazolásaként csatolta a Bíróság részére, hanem kárenyhítési kötelezettségének igazolását, hiszen az Mmtv. vonatkozó rendelkezései alapján az említett egészségbiztosítási juttatás folyósításának feltétele volt az, hogy a felperes aktívan együttműködjön a folyósító szervvel, illetve önmaga is aktívan keressen új állást.

2020.03.11-i előkészítő iratában annak II. pontjában az alábbiakra is hivatkozott.

A Ktv. 60. § (2) bek. szerinti kárenyhítési kötelezettség teljesítése

2.1. A felperes Ktv. 60. § (2) bek. szerint megtérült jövedelmének, valamint kárenyhítési kötelezettségének teljesítésére 2011.06.01-től 2017.12.31-ig terjedő időszakra vonatkozóan megtérült jövedelmét, továbbá **a részére kifizetett és esetleges pernyertessége esetén visszafizetendő rehabilitációs pénzbeli ellátás összegét jelen megismételt eljárásban előterjesztett 2017.05.02-án érkezett előkészítő iratunk és keresetpontosításunk IV. fejezetének 30-33. oldalán, illetve annak mellékletei esetében okirati bizonyítékokkal is alátámasztva már korábban részletesen ismertettük és csatoltuk, ebből következően azt jelen beadványunkban nem ismétljük meg.**

Beadványában az alábbi dokumentumokat csatolta:

A felperes 2017. évre vonatkozó SZJA bevallását **F/3. sorszám** alatt mellékelte.

A rendelkezésre álló jelen előkészítő iratunkhoz mellékelt iratok alapján megállapítható, hogy a **felperes 2012. április 10-től kezdődően rehabilitációs járadékban részesül a mai napig (F/4. sorszám. melléklet).**

A felperes részére ettől az időponttól megállapított rehabilitációs járadék kifizetésének tényét 2017-től kezdődően **F/5. sorszám** alatt mellékelte.

Hivatkozott előkészítő irata 2020.03.12-én /113 sorszám alatt érkezett meg a Bíróságra az ugyanazon a napon kelt alperesi nyilatkozat. (I/3. számú melléklet)

„Álláspontunk szerint a felperes részére rehabilitációs ellátásként kapott összeg is megtérült jövedelemnek számít, mint ahogyan a felperes részére kifizetett végkielégítés, táppénz és az álláskeresői járadék is.”

A felperes által benyújtott 2017. április 29-én kelt és a 2020. március 11-én kelt beadványok alapján a felperesnek 2011.06.01-2017.12.31-ig 4.400.429,-Ft megtérült jövedelme keletkezett.

Az ezt követő időszakra vonatkozóan az alperesnek nincs tudomása, arról, hogy felperes mekkora összegű rehabilitációs járadékban vagy esetlegesen egyéb jövedelemben részesült.”

Alperes 2020. február 18-i előkészítő iratában a 2011.06.01-2017.12.31. időszak vonatkozásában 3.265.538,-Ft megtérült jövedelmet indítványozott figyelembe venni a Bíróság részére. **Ezt az összeget 2020. március 12-i nyilatkozatában 4.400.429,-Ft-ban jelölte meg ellenkérelmében.**

A fentiek összevetéséből a felperes utalt arra is, hogy egyértelműen megállapítható, hogy **a Pp. 206. § (1) bekezdésébe ütközik és iratellenes valótlan állítást tartalmaz az alperes azon nyilatkozata, hogy 2011.06.01-2017.12.31. időszakot követően nincs tudomása, arról, hogy felperes mekkora összegű rehabilitációs járadékban vagy esetlegesen egyéb jövedelemben részesült volna.**

A fentiekkel kapcsolatban utalt arra a tényre is, hogy az alperessel szemben 2020.03.11-i előkészítő iratában alperes részére közvetlenül e-mailban megküldtünk, melynek tényét nem vitatta, és a tárgyaláson erre észrevételt vagy indítványt sem tett.

1.5.6. Hivatkozott arra is, hogy minden szükséges igazolás a rendelkezésére állt, sőt hivatkozott nyilatkozatában ő maga is hivatkozott a felperes „2020. március 11-én kelt” beadványára tehát általa is elismerten tudott ebből következően ismert volt előtte, az hogy 2018. 2019. években és 2020-ban a határozathozatal napjáig a felperes milyen összegben részesült rehabilitációs ellátásban. (lásd: 2011. március 11-i előkészítő iratának F/5 mellékletét) Tehát az alperes nyilatkozata valótlan és iratellenes volt, keresetét szemben az általunk megjelölt jogszabályi hivatkozásokkal semmilyen jogszabályi hivatkozással, vagy indokolással nem is támasztotta alá.

Az említett alperesi nyilatkozat kapcsán ismételten hivatkozott arra a tényre is, hogy maga az alperesi képviselő is elismerte azt a tényt, hogy ismeri 2020. március 11-én kelt előkészítő iratunk tartalmát, melynek mellékletét képezték a felperes részére 2018-tól 2020-ig folyósított rehabilitációról kiállított közokiratok másolatai is.

1.5.7. Ezzel kapcsolatban hivatkozott továbbá a **Bíróság által /115. sorszám alatt felvett tárgyalási jegyzőkönyvben foglaltakra is (I/4. számú melléklet), mely szerint „a tanács elnöke a tanácsváltásra tekintettel ismerteti az iratokat, valamint az elmúlt tárgyalás óta érkezett iratokat”**

Az összecszerűség vonatkozásában 2011.06.01 - 2017.12.31. terjedő időszakra vonatkozóan megtérült jövedelem összegeként a 2020. február 18-i nyilatkozatában megjelölt 3.265.538,-Ft-tal szemben összesen az alperesi képviselet által előterjesztett hivatkozott /113. sorszám alatt 2020. március 12-én a Bíróságra érkezett alperesi nyilatkozat a felperestől pernyertessége esetén levonni kért megtérült jövedelmét az alábbiak szerint indítványozta figyelembe venni;

„A felperes által benyújtott 2017. április 29-én kelt és a 2020. március 11-én kelt beadványok alapján a felperesnek 2011.06.01 - 2017.12.31-ig 4.440.429,-Ft megtérült jövedelme keletkezett.”

1.5.8. A fentiek alapján az is megállapítható, hogy **az alperesi képviselő /113. sorszám alatt érkezett nyilatkozatában nem részletezte számítását, így a felperes részére az általa megjelölt időszakban folyósított rehabilitáció ellátás összegét sem konkretizálta, csupán annyit jelölt meg, hogy 2011.06.01-től kezdődően 2017.12.31-ig 4.440.429,- Forint megtérült jövedelme keletkezett álláspontja szerint a felperesnek.**

Ebből következően az alperesi képviselő összecszerűen összesen 1.174.891,- Forint rehabilitációs ellátás levonására tett indítványt, az elsőfokú eljárás során a felperes megtérült jövedelmeként történő beszámításra. (Ez az összeg pontosan annyi mint az alperes /113 sorszám alatt érkezett nyilatkozatában feltüntetett 4.440.429,- Forint és az alperesi képviselő által korábban a 2011.06.01 - 2017.12.31. terjedő időszakra vonatkozóan megtérült jövedelem összegeként a 2020. február 18-i nyilatkozatában megjelölt 3.265.538,-Ft különbözete.

2.) A Kúria végzése alapján harmadik esetben a Bíróság által lefolytatott új eljárásban hozott elsőfokú „Ítélet”.

A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a szükséges bizonyítási eljárás lefolytatását követően **80.M. 150/2017/115. ügyiratszámom 2020. március 13-én tartott nyilvános tárgyaláson hozott és ott kihirdetett elsőfokú Ítéletében (I/5. számú melléklet) megállapította, hogy az alperes 2011. március 31. napján jogellenesen szüntette meg a felperes jogviszonyát, és kötelezte az alperest, hogy a felperest eredeti munkakörben foglalkoztassa tovább, egyben az**

alperest elmaradt illetményben, cafetéria juttatásban, elmaradt mozgóbérben, ezek kamataiban, illetve perköltségben is marasztalta. Az „Ítélet” alapján a Bíróság a Kúria iránymutatásának megfelelően a megismételt eljárás során abban a kérdésben folytatott le bizonyítási eljárást, hogy az alperes a felperest az irányadó jogszabályoknak megfelelő munkakörben fennálló betegségeinek megfelelően foglalkoztatta-e, illetve, hogy az alperes által állított munkamegtagadást indokolhatta-e a felperes fizikai, illetve egészségi állapota figyelemmel arra, hogy munkamegtagadásról nem lehet szó olyan esetben, amikor a munkavállaló egészségi állapota teszi alkalmatlanná a rábízott feladat ellátására. A Bíróság megállapította, hogy az alperes továbbá a felperes közvetlen munkahelyi vezetői felmentését megelőzően már tudomással bírtak a felperes mozgásának korlátozottságára kiható megbetegedéséről, a gyermek paralizálásáról. Az eljárás során az is bizonyítást nyert, hogy 2011. január 19-ét megelőzően a felperes munkaköri feladatait nem képezték egész napos nyugtaellenőrzések. 2011. márciusától a felperesnek napi 5-8 területi nyugta ellenőrzést kellett volna elvégeznie. Az eljárás során kirendelt szakértők szintén alátámasztották a felperes munkamegtagadással kapcsolatos előadását. A perben az is megállapítást nyert, hogy az alperes által sem vitatottan a felperes üzemorvosi alkalmassági vizsgálatát a 2011. január 19-ét követő munkaköre betöltése vonatkozásában nem rendelte el, így a felperes alkalmas minősítéssel ezen munkakörre nem rendelkezett. Figyelemmel arra, hogy az eljárás során két aggálytalannak minősülő szakértői vélemény támasztotta alá a felperes által előadottakat, miszerint egészségi állapota nem tette alkalmassá a napi 5-8 helyszíni ellenőrzés lefolytatására, ezért a Kúria iránymutatásának megfelelően eljárva – a Bíróság megállapította, hogy a felperes jogszerűen tagadhatta meg a munkavégzést, így az erre alapított alperesi felmentés jogellenes.

Az „Ítélet” [32.] pontja alapján „**a fenti összegekből a bíróság levonásba helyezte a máshonnan megtérült jövedelmet**, így az álláskeresői járadék összegét (mindösszesen 563.160,- Ft), a más jogviszonyban töltött időre eső illetmény összegét (1.637.178 Ft), **a rehabilitációs járadék összegét (3.796.914,- Ft), figyelemmel arra, hogy ezen összegekben a felperes nem részesült volna, amennyiben jogviszonya az alperesnél fennáll.**” Az összecszerűség vonatkozásában tehát a Bíróság az alperesi képviselő által az elsőfokú „Ítélet” meghozatala előtt egy nappal előterjesztett összecszerű indítványt csak részlegesen tartalmazó előkészítő irata alapján a felperes részére 2012-től folyósított rehabilitációs járadék terjedő teljes összege - más tételekkel együtt - megtérült jövedelemként került levonásra a Bíróság ítélete alapján.

2.1.) A Bíróság „Ítélete” ellen előterjesztett fellebbezések

A Bíróság „Ítélete” ellen mindkét peres fél fellebbezéssel élt. **A felperes fellebbezésében** az elsőfokú „Ítélet” részbeni megváltoztatását a másodfokú eljárásban – az időmúlásra tekintettel – a Pp. 247. § (1) bekezdése alapján előterjesztett keresetfelemelésében megjelölt összegekben kérte az alperes marasztalását, egyben a korábbi jogviszonya helyreállításával kérte az alperes kötelezését arra, hogy eredeti munkakörben [REDACTED] besorolással foglalkoztassa tovább. A felperes kérte az „Ítélet” indokolásának pontosítását kiegészítését a megismételt eljárásban lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeképpen. Ezen túlmenően rámutatott, hogy az alperesi képviselő, illetve a felperes korábbi felettese a megismételt eljárásban [REDACTED] osztályvezető által 2011. február 14-én a főosztályvezetőnek írt e-mail alapján a munka megtagadásán túl súlyos szakmai hiányosságokra is hivatkozott illetve ezt állította, ezek az állítások azonban az eljárás során nem nyertek bizonyítást az alperesi képviselő részéről. Az összecszerűség megváltoztatására irányuló kérelme kapcsán a felperesi képviselő elsődlegesen hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság I/A munkaköri kategória figyelembevételével megállapított elmaradt illetmény összegéből megalapozatlanul helyezte levonásba a felperes részére 2012-től folyósított rehabilitációs járadékot, másodlagosan pedig a 2017-től 2020. március 13-ig folyósított összegeket. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság megalapozatlanul számította be jövedelemként a 2012.

április 10. napjától a per teljes időtartama alatt folyósított rehabilitációs ellátás összegét. **Az ellátás egészségbiztosítási ellátásnak minősül, és mint adómentes bevétel nem volt az összevonható adóalapba tartozó, de a felperes részére elmaradt illetmény címén megítélt összegből, mint adóköteles jövedelemből.** A vonatkozó jogszabályi rendelkezésekre hivatkozva hangsúlyozta továbbá azt is, hogy a felperes pernyertessége esetén **erre az összegre vonatkozóan visszafizetési kötelezettség terhelné őt.** A rehabilitációs ellátás címén jogosan felvett összeg azonban azért sem vehető figyelembe megtérült jövedelemként **mivel az említett jogszabályi rendelkezések alapján a munkavégzés mellett bizonyos mértékig egyébként is megilletné annak összege a felperest.** Utalt arra, hogy az alperesi képviselő a megtérült jövedelem körében előterjesztett legutolsó nyilatkozatában 4.400.429,- Forintot vett számításba megtérült jövedelemként és kért a felperes pernyertessége esetén levonásba helyezni azt állítva, hogy nincs tudomása arról, hogy mekkora összegű rehabilitációs járadékban, vagy esetleges jövedelemben részesült a per időtartama alatt a felperes. Ugyanakkor az elsőfokú bíróság megtérült jövedelemként a **felperes részére folyósított rehabilitációs ellátás összegét is figyelembe vette, összesen 7.062.542,- forintot számolva ki (hivatalból) és helyezte levonásba az elmaradt jövedelemként neki járó összegből.** Ezzel túlterjeszkedett az alperes indítványán és többek között megsértette többek között a Pp. több rendelkezését is. **Az alperes ugyanis csak az ítélethozatal előtt egy nappal annyit kifogásolt, a rehabilitációs ellátásként kapott összeg is megtérült jövedelemnek számít, mint ahogy a kifizetett végkielégítés, táppénz és az álláskeresői járadék is.** A folyósított rehabilitációs ellátás **összegét azonban az alperes nem konkretizálta, mindössze annyit jelölt meg, hogy 2011. június 01-je és 2017. december 31. napja között 4.400.429,- Forint jövedelme keletkezett,** ezért másodlagosan azt kérte, hogy a 2017-2020 között folyósított, összesen 1.670.864,- forint rehabilitációs járadék összegét a másodfokú bíróság ne vegye figyelembe megtérült jövedelemként a határozathozatala során.

Az alperes fellebbezésében, illetve fellebbezési ellenkérelmében elsődlegesen az elsőfokú „Ítélet” hatályon kívül helyezését, másodlagosan annak megváltoztatását kérte a felperes tovább foglalkoztatására vonatkozó marasztalást érintően. Vitatta, hogy a felperes jogviszonyát rendeltetésellenes joggyakorlással szüntette volna meg, továbbá arra is utalt, hogy a felperes eredeti munkakörbe történő továbbfoglalkoztatása megítélése szerint aggályos - a felperes egészségi állapotára - továbbá arra is figyelemmel, hogy a felperes eredeti munkaköre egy azóta már megszűnt szervezeti egységnél volt. Mindezeket túl az is állította, hogy az alperesnél az üres álláshelyek zároltak, mindezekre tekintettel nincs lehetősége a felperes továbbfoglalkoztatására. A fentiekkel kapcsolatban utalunk arra a tényre is, hogy a 2021. március 4-én tartott másodfokú tárgyalásra 2021. március 2-i előkészítő iratában alperes melyet e-mailben küldött meg felperesnek megtérült jövedelemként a felperes részére folyósított rehabilitációs ellátás összegét nem kérte figyelembe venni mint a felperes megtérült jövedelme. (I/6. számú melléklet) (Előkészítő iratában az alábbi összegeket jelölte meg megtérült jövedelemként: álláskeresői járadék összegét (mindösszesen 563.160,- Ft), a más jogviszonyban töltött időre eső illetmény összegét (1.637.178 Ft), végkielégítés összegét (1.065.200,-Ft.)

A Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság 2 Mf. 31.283/2020/10. sorszám alatt felvett tárgyalási jegyzőkönyvének (I/7. számú melléklet) 2. oldalán annak harmadik bekezdésében az alperesi képviselő a felülvizsgálati eljárás tárgyát érintő az alábbi nyilatkozata került jegyzőkönyvezésre;

„A megtérült jövedelem körében beadványunkban valóban nem szerepel a rehabilitációs járadék összege, de mi egyet értünk az elsőfokú bíróság azon álláspontjával, hogy ezt az ellátást, mint megtérült jövedelmet levonásba kell helyezni.”

2.2.) A Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság „Jogerős ítélete”

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 2.Mf. 31.283/2020/10. számú, Budapesten, 2021. március 04-én kelt „Jogerős ítélete” szerint mind a felperes mind az alperes fellebbezése nem alapos. (I/8. számú melléklet)

A másodfokú bíróság a fellebbezések elbírálása során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a releváns tényállást néhány pontosítás kivételével helyesen tárta fel, az abból levont következtetéseivel – az irányadó jogszabályok kiegészítésével – egyetértett és a fellebbezésekben foglaltak alapján a keresetváltoztatás kivételével nem látott lehetőséget az elsőfokú „Ítélet” megváltoztatására. A „Jogerős ítélet” szerint az elsőfokú bíróság döntése a felperes jogviszonyának a rendeltetésszerű joggyakorlás tilalmába ütköző megszüntetése, és a jogellenesség folytán az eredeti munkakörbe történő visszahelyezése kérdésében is jogszerű, így a másodfokú bíróság csupán az elsőfokú „Ítéletet” vonatkozó jogszabályi rendelkezésekre történő hivatkozásokkal történő kiegészítésére látott lehetőséget határozathozatala során. A Ktv. 60. § (1) bekezdésének rendelkezései alapján jelen ügy megítélése szempontjából közömbös, hogy az alperesnél az üres álláshelyek zároltak-e, illetve rendelkezésre áll-e számára üres álláshely. Mivel a felperes keresete a rendeltetésellenes joggyakorlás körében alapos volt, az elsőfokú bíróságnak az egyenlő bánásmód követelménye megsértésével kapcsolatban előadottakat nem kellett vizsgálnia.

A „Jogerős ítéletben” foglaltak alapján a másodfokú bíróság a tényállást mindösszesen annyiban tartotta szükségesnek pontosítani, hogy a felperes a tömegközlekedési eszközök használatában súlyosan nehezített.

A másodfokú eljárásban a felperes elfogadta az alperes által előadottakat a I/A, illetve 2021. január 1-jétől az I/5. Foglalkozási kategóriába történő besorolásnál, továbbá az ezen kategóriához tartozó illetmény adatokat, ezért az elmaradt illetmény erre figyelemmel kellett megállapítani.

A „Jogerős ítélet” [57.] pontja szerint **„Alaptalanul kifogásolta a felperes a rehabilitációs járadék megtérült jövedelemként történő levonását.** Az, hogy a hivatkozott ellátás munkavégzés esetén nem, vagy csak feltételekkel vehető igénybe, az Mmtv. alapján, nem változtat azon, hogy a perbeli időszakban ez minősült a felperes ellátását biztosító új jövedelemnek, ezért hasonlóan a munkanélküli ellátáshoz, levonásba kell helyezni az elmaradt illetmény összegéből. **Az alperes a felperes állításával ellentétben vitatta az elsőfokú eljárásban a levonás alóli mentességét a rehabilitációs járadéknak, ezért a teljes időszakra járó ellátást az elsőfokú bíróság jogszerűen vette figyelembe.** Az hogy az alperes számításaiban nem az ezen a jogcímen kifizetett valamennyi összeg szerepel, nem jelenti a felperesi állítás részbeni elismerését, hanem azt, hogy **az alperes nem ismerhette teljeskörűen a releváns adatokat.** Ugyanakkor megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság erre figyelemmel, az alperesi indítványra kötelezte a felperest az irányadó időszak vonatkozásában a még hiányzó ellátási összegek igazolására.”

A „Jogerős ítélet” szerint az Ítéltábla az elmaradt illetményből a rehabilitációs járadék összegét (az elsőfokú bíróság által az ítélethozatalig számított 3.796.914,- forint és az azt követően a másodfokú ítélet meghozataláig eltelt 12 hónapra eső ellátás: 12 x 42.065,- forint azaz 504.780 forint) számította be a felperes megtérült jövedelmeként. Ennek alapján összesen megtérült jövedelemként 4.301.694,- forintot vont le a felperes elmaradt illetményéből.

A felek fellebbezéseiben foglaltakkal szemben a mozgóbér kapcsán is helyes volt az elsőfokú bíróság döntése a marasztalás jogalapja és jogcíme körében. A végkielégítés levonhatósága körében

az Ítéltábla „Jogerős ítélete” szerint alaptalanul vitatta a felperes annak levonhatóságát is, mivel a visszahelyezése folytán a jogviszonya folyamatosnak tekintendő. Ezáltal a jogviszony megszüntetéséhez kapcsolódó végkielégítés jogalap nélkülivé vált és az esedékesség időpontja nem a kifizetéstől, hanem a jogellenesség jogerős megállapításától számít.

Végezetül arra is rámutatott a másodfokú bíróság, hogy fellebbezés az ítélet indokolásával szemben is előterjeszhető, amennyiben a fél az érdemi döntéssel egyetért, annak indokolásával azonban nem. Az Alkotmánybíróság joggyakorlatára hivatkozva azonban úgy foglalt állást, hogy az ítéletek indokolásánál nem szükséges a peres felek által az eljárás során felhozott minden észrevétel egyenként történő megcáfolási kötelezettsége.

Mindezek alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (3) bekezdése alapján részben megváltoztatta, és a sikertelenül fellebbező alperest a keresetfelemeléssel érintett részben a másodfokú eljárásban pernyertesnek minősülő felperes perköltségének megfizetésére kötelezte.

3.1.) A Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság „Jogerős ítélete” ellen a felperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem

A jogerős ítélet ellen a felperes **felülvizsgálati kérelmet nyújtott be (I/9. számú melléklet)**, melyben **elsődlegesen** a „Jogerős ítélet” megváltoztatását kérte oly módon, hogy a Kúria állapítsa meg azt, miszerint részére a per időtartama alatt folyósított rehabilitációs ellátás 4.301.494,- Forint összege nem számítható be megtérült jövedelemként, ebből következően annak összegével az elmaradt illetményének összegét kérte felemelni. A felperes kérte továbbá a fenti összeg vonatkozásában az alperes kamatfizetésre kötelezését is, továbbá az alperes felülvizsgálati eljárásban felmerülő perköltségében történő marasztalását is.

A felperes **másodlagos** felülvizsgálati kérelmében annak megállapítását kérte, hogy 2012-től a jogerős ítélet meghozataláig terjedő időszakra vonatkozó 3.126.803,- Forint rehabilitációs ellátás levonása jogellenesen történt meg elmaradt illetményéből. A határozathozatalt megelőzően, mind az első, mind a másodfokú bíróság az alperes által az eljárás során általa korábban levonni indítványozott 1.174.891,- Forintot meghaladó levonás esetében törvénysértő módon, az alperes további konkrét számszaki indítványa nélkül, túlterjeszkedve az alperes által a perben előterjesztett konkrét számszaki ellenkérelme hiányában, hivatalból végzett számítások eredményeképpen határozta meg a felperes 2012-től a jogerős ítélet meghozataláig terjedő időszakra vonatkozóan meghatározott megtérült jövedelmét. Ennek következtében 2012-től a jogerős ítélet meghozataláig terjedő időszakra vonatkozóan 3.126.803,- Forint rehabilitációs ellátás levonása jogellenesen történt az illetményből, mivel előbb az elsőfokú, majd a másodfokú bíróság a „Jogerős ítélet” meghozatala során az alperes által levonni indítványozott 1.174.891,- Forintot meghaladó levonás érdekében törvénysértően hivatalból végzett számításokat. A felperes kérte továbbá a fenti összeg vonatkozásában az alperes kamatfizetésre kötelezését is, továbbá az alperes felülvizsgálati eljárásban felmerülő perköltségében történő marasztalását is.

Harmadlagos felülvizsgálati kérelmében a felperes indítványozta azt, hogy a Kúria állapítsa meg a rendelkezésre álló adatok alapján azt, hogy a per időtartama alatt a felperes részére összesen folyósított 4.301.694,- Forint rehabilitációs járadék összegéből a folyósítás időtartama alatt a megváltozott munkaképességű személyek ellátásáról és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI tv. (a továbbiakban: Mmtv.) 2020. december 31-ig hatályos 10. § (2) bekezdés b) pontja alapján 3 havi ellátásnak megfelelő összegű ellátás levonás nélkül megillette, 2021. január 01-től kezdődően pedig a hivatkozott jogszabályhely hatályon kívül helyezésével megszűnő kereseti korlát eltörlése folytán a részére folyósított rehabilitációs járadék összege jövedelmi korlát nélkül teljes

összegeben megillette őt. Ebből következően a felperes jövedelmét csak 1.166.804,- Forinttal lehet csökkenteni.

3.1.1. A felperes elsődleges felülvizsgálati kérelmében a „Jogerős ítélet” felülvizsgálati jelen kérelemmel támadott rendelkezései vonatkozásában a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. tv. (továbbiakban: Szja tv.) 1. § (9) bekezdés a) pontjának, továbbá a Pp. 3. § (2) bekezdésébe, a Pp. 164. § (1) bekezdésébe, a Pp. 213. § (1) bekezdésébe, a Pp. 215 §-ba, a Pp. 206. § (1) bekezdésébe, illetve a Pp. 221. § (1) bekezdésébe és a Pp. 253. § (3) bekezdésébe ütközése okán tartotta azt jogszabálysértőnek. A „Jogerős ítélet” jogszabálysértő volta vonatkozásában hivatkozott továbbá a 3/2014. (III.31.) KMK véleményre is, továbbá a Kúria joggyakorlat elemző csoportjának a munkaügyi perekben a megtérült jövedelmeket is elemző összefoglaló véleménye is, amely saját elsődleges felülvizsgálati kérelmében állítottakat támasztotta alá. A felperes felülvizsgálati kérelmében arra is utalt, hogy a másodfokú bíróság jogerős határozatában azt sem fejtette ki, hogy milyen jogszabályi rendelkezések alapján jutott arra a következtetésre, miszerint a rehabilitációs ellátás esetében ezen összegekben a felperes nem részesült volna, amennyiben jogviszonya az alperesnél fennáll. A felperes az elsőfokú ítélet ellen előterjesztett fellebbezésében illetve felülvizsgálati kérelmében eljárási és anyagi jogi jogszabályokra hivatkozva részletesen kifejtette jogi álláspontját, a másodfokú bíróság mindezt azonban érdemben nem bírálta el határozathozatala során. Utalt arra is, hogy a felperes 2011-ben még nem volt abban a helyzetben, hogy közszolgálati jogviszonyának az alperes általi jogellenes megszüntetését megelőzően rehabilitációs ellátást igényeljen, mivel az általa hivatkozott jogszabályi rendelkezések alapján ezt csak 2012-től kezdődően volt jogosult megtenni. A felperes arra is utalt mind fellebbezésében, mind felülvizsgálati kérelmében, hogy ezen ellátást egészségügyi állapota alapján közszolgálati jogviszonyának jogellenes megszüntetésének elmaradása esetén is igényelhetette volna. Az eljárás során a felperes részletesen, a vonatkozó anyagi jogszabályok megjelölésével részletesen kifejtette, és a perben becsatolt okirati bizonyítékokkal is igazolta, hogy a 2012. április 10-től kezdődően, és jelenleg is a peres felek által nem vitatottan a részére a Nyugdíjfolyósító Igazgatóság rehabilitációs ellátást biztosít. Erre az alperesi képviselő, a harmadszorra megismételt elsőfokú eljárás 3 éves időtartalma alatt első esetben az elsőfokú ítélet meghozatalát megelőzően egy nappal konkrét számszaki indítvány előterjesztése nélkül reflektált. Az elsőfokú eljárásban az alperesi képviselő 2020. március 12-ei előkészítő iratában csak arra hivatkozott, hogy „álláspontunk szerint felperes részére rehabilitációs ellátásként kapott összeg is megtérült jövedelemnek számít, mint ahogy a kifizetett végkielégítés, táppénz és álláskeresési járulék is.” A felperes felülvizsgálati kérelmében hivatkozott arra is, hogy a rehabilitációs ellátás a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. tv. 1. § (9) bekezdés a) pontjában foglaltak értelmében adómentes bevételnek minősül, amely összege nem tekinthető a magánszemély összevonás alá eső jövedelemnek, szemben a végkielégítés, a táppénz és az álláskeresési járadék összegével.

3.1.2. A felperes másodlagos felülvizsgálati kérelmében a „Jogerős ítélet” felülvizsgálati jelen kérelemmel támadott rendelkezései vonatkozásában a Pp. 3. § (2) bekezdésére, 213. § (1) bekezdésére, 215. §-ára, 239. §-ban foglaltak megsértésére hivatkozott. A „jogerős ítélet” vonatkozásában benyújtott felülvizsgálati kérelmében részletesen kifejtve álláspontját hivatkozott arra a tényre, hogy az alperes 2017. május 31-i előkészítő iratában egyáltalán nem indítványozta azt, hogy a felperes részére a 2012. április 10-től 2017. május 31-ig terjedő időszakra folyósított rehabilitációs ellátás összegét, mint esetlegesen a felperes részére későbbi álláspontja szerinti megtérült jövedelmet a bíróság helyezze levonásba az elmaradt illetmény összegéből. Hivatkozott arra is, hogy a Pp. 206. § (1) bekezdésébe ütközik és iratellenes valótlan állítást tartalmaz az alperesi képviselő azon nyilatkozata, hogy 2011. június 1-je és 2017. december 31-e közötti időszakot követően nincs tudomása arról, hogy a felperes mekkora összegű rehabilitációs járadékban vagy esetlegesen egyéb jövedelemben részesült. 2020. március 11-ei előkészítő iratában

a felperes megküldte e-mailban ezt a kimutatást, amelynek tényét az alperes nem vitatta, a tárgyaláson a bíróság által felvett tárgyalási jegyzőkönyv tartalmazza azt is, hogy az említett irat tartalmának az ismertetése az eljáró bíró által megtörtént, amelynek tényét az alperesi képviselő nem vitatta, a tárgyaláson erre észrevételt, indítványt nem tett. Az alperesi képviselő a másodfokú eljárásban a felperes megtérült jövedelme tekintetében fellebbezést, csatlakozó fellebbezést nem nyújtott be, továbbá a felperes által a másodfokú eljárás során történt keresetfelemelés vonatkozásában benyújtott előkészítő iratára reagálva a felperest megillető elmaradt illetményre vonatkozó számításai során nem is vette figyelembe a per időtartama alatt kifizetett rehabilitációs ellátás összegét.

3.1.3. A felperes harmadlagos felülvizsgálati kérelmében a „Jogerős ítélet” felülvizsgálati jelen kérelemmel támadott rendelkezései vonatkozásában utalt arra is a „jogerős ítélet” ellen előterjesztett felülvizsgálati kérelmében, hogy a felperes részére 2012. április 10-től, 2020. december 31-ig terjedő időszakra folyósított teljes összeget a felperes megtérült jövedelmeként kell beszámítani. Ezzel tévesen alkalmazta az Mmtv. 10. § (2) bekezdésének b) pontját. A Mmtv. 2020. december 31-ig hatályos rendelkezései alapján a rehabilitációs ellátást akkor kell megszüntetni, ha az ellátásban részesülő személy kereső tevékenységet folytat, és jövedelme három egymást követő hónapon keresztül meghaladja a minimálbér 150%-át. Az Mmtv. 10. § (2) bekezdés b) pontja alapján tehát a felperes mint megváltozott munkaképességű személy 2012. és 2020. évek között minden évben megillette volna 3 havi rehabilitációs ellátás. Az Mmtv. 2020. december 31-ig hatályos 10. § (2) bekezdés b) pontjának 2021. január 01-vel történő hatályon kívül helyezésével megszűnő kereseti korlát folytán szintén teljes mértékben jogalap nélkülivé vált a felperes részére 2021. január 01-től folyósított rehabilitációs ellátás megtérült jövedelemként történő beszámítására tekintettel arra, hogy ettől az időponttól kezdődően ezen ellátás a megszerzett jövedelemre tekintettel megillette őt. A jogosan felvett rehabilitációs ellátás összege tekintetében nem érheti hátrány a felperest.

4. Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme (I/10. sz. melléklet) a „Jogerős ítélet” hatályban való fenntartására irányult, a felperes perköltségben történő marasztalásával. Az alperesi képviselő a felperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelemmel összefüggésben kizárólag a Kúrai előtti felülvizsgálati eljárás során hivatkozott az Mmtv. 2. § (1) bekezdésére a felperes **elsődleges felülvizsgálati kérelme** vonatkozásában, valamint a hivatkozott törvény indoklására és annak bevezető mondatára. Ez kifejezetten rögzíti, hogy a jogszabály célja a „kieső jövedelem miatti keresetpótlás” biztosítása, aminek eszköze a rehabilitációs ellátás. Ebből következően azt megtérült jövedelemként figyelembe kell venni.

Az alperesi képviselő, a **felperes másodlagos felülvizsgálati kérelmével** összefüggésben arra az álláspontra helyezkedett, hogy a felperes részére kifizetett rehabilitációs ellátást teljes egészében levonásba kell helyezni. Az alperes részéről jogról való lemondás nem történt azzal, hogy az egy évtizedig tartó perben a felperes részére folyósított rehabilitációs ellátás esetében a per minden egyes szakaszában összességében nem pontosította. Felülvizsgálati ellenkérelmében kifejtett álláspontja szerint a felperes részére kifizetett ellátás nagyságáról a felperesnek volt pontos és naprakész információja. A döntéshez szükséges tények teljeskörűen a bíróság rendelkezésére álltak, így a felperes által igazolt összeg alapján az ítéletábra a jogerős ítéletében jogszerűen határozta meg azt az összeget, amelyet megtérült jövedelemként levonásba helyezett.

A felperes **harmadlagos felülvizsgálati kérelme** vonatkozásában az alperes arra hivatkozott felülvizsgálati ellenkérelmében, hogy az Mmtv. hivatkozott rendelkezése 2016. május 1-jén lépett hatályba, amely önmagában kizárja annak lehetőségét, hogy az ezt megelőző időszak tekintetében azt figyelembe lehessen venni. Álláspontja szerint a hivatkozott rendelkezés hatályba lépését követő időszak tekintetében a felperes kérelme téves jogértelmezésen alapul. Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében kifejtettek szerint az Mmtv. 2. § (1) bekezdése a rehabilitációs ellátásra jogosultság egyik feltételeként határozza meg azt, hogy arra az jogosult, aki kereső tevékenységet nem végez.

Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az alperes 2011. március 31-én jogellenesen szüntette meg a felperes jogviszonyát, és kötelezte az alperest eredeti munkakörbe történő továbbfoglalkoztatására. A felperes jogviszonyának helyreállításával 2011. március 31-ét követően kvázi folyamatos kereső tevékenységet folytatott. A folyamatos jogviszony mellett a rehabilitációs ellátásra való jogosultság nem állapítható meg, annak egyik feltétele, hogy a felperes ne folytasson kereső tevékenységet. Tehát a 3 havi ellátásnak megfelelő összegű ellátás nem illeti meg a felperest. A felperes utalt felülvizsgálati kérelmében a Kúria 3/2014. (III. 31.) KMK véleményben kifejtettekre is. Álláspontja szerint a felperes előtt is ismert, hogy a rehabilitációs ellátás visszafizetési kötelezettsége nem tárgya jelen felülvizsgálati eljárásnak és az azt megelőző peres eljárásoknak. Az azonban peradat, és a felek egyike által sem vitatott, miszerint a felperes 2012. április 10-től folyamatosan részesül rehabilitációs ellátásban, így annak teljes összegét az ezen a jogcímen máshonnan megtérült jövedelemként kell levonni az elmaradt jövedelemből.

5.1. A felperes az alperes felülvizsgálati ellenkérelmére vonatkozásában tett észrevételeiben (I/11. számú melléklet amelynek mellékletei jelen ügy megítélése szempontjából irrelevánsak) részletesen kifejtette jogi álláspontját azzal kapcsolatban, hogy miért nem tartja helytállónak az alperesi képviselő által felülvizsgálati ellenkérelmében előadottakat. Ezzel kapcsolatban előjáróban megjegyezzük, hogy a Kúria ítéletének [25] és [50] pontjai között írtak nem is tartalmazzák, még csak nem is említik meg a felperesi képviselő által előadott további jogi érveket.

Az elsődleges felülvizsgálati kérelem vonatkozásában hivatkozott arra is, hogy az Mmtv. vonatkozó rendelkezései alapján a felperes részére a perbeli időszakban folyósított rehabilitációs ellátás - mind a hazai mind a későbbiekben részletesen hivatkozott Európai Unió jogszabályi rendelkezések - továbbá az Európai Unió Bíróságának hivatkozott ítélete alapján is egyaránt **nem bérlegű, vagy jövedelempótló hanem egészségbiztosítási ellátásnak minősül.**

A felperes a fentiek vonatkozásában hivatkozott arra is, hogy a **3/2014. (III. 31.) KMK vélemény, 4. a) pontja szerint az elmaradt jövedelem (illetmény) tételeit a kereseti kérelem szerinti jogcímenként kell vizsgálni és az ítélet rendelkező részében jogcímenként és összegszerűen elkülönítve kell feltüntetni.** Az elérhető jövedelem egyes jogcímei szerinti tételekből külön-külön kell levonásba helyezni (egymással szembeállítani), amit a munkavállaló megkeresett, vagy az adott helyzetben elvárhatóan megkereshetett volna. Az ehhez fűzött indokolás szerint a jogellenes megszüntetés miatt **fennálló munkáltatói kártérítési felelősség körében a jogellenesség jogkövetkezményeként az elmaradt jövedelem tételeit a kereset szerinti jogcímenként kell vizsgálni és jogcímenként elkülönítve, nem pedig egy összegben lehet megítélni.** Így például az **elmaradt munkabérral szemben a megkeresett, illetve elérhető munkabér, míg a cafeteriajuttatással szemben a megkeresett cafeteria juttatás állítható.** A fentiekből következően a felperes részére **a perbeli időszakban egészségbiztosítási ellátásként folyósított rehabilitációs ellátás nem minősül a felperes megkeresett (megtérült) jövedelmének,** ebből következően az a hivatkozott KMK vélemény alapján nem állítható szembe elmaradt illetményének az összegével sem.

Ebből következően nem minősülhet helytálló jogi álláspontnak és indokolásnak az sem, *hogy „a 1992. évi XXIII. törvény 60. § (2) bekezdésének rendelkezése szerint ..... Nem kell megtéríteni az illetménynek (egyéb járandóságnak), illetve, a kárnak azt a részét, amely máshonnan megtérült vagy kellő gondosság mellett megtérülhetett volna.”,* mivel a rehabilitációs ellátás összege nem minősül a felperes per időtartama alatti megkeresett (megtérült) jövedelmének. **Ebből következően, a rehabilitációs ellátás összege semmiképpen nem minősíthető a felperes megkeresett jövedelmének, azaz fentiek alapján semmiképp nem minisíthető a felperes megtérült jövedelmének sem.**

Az ezzel ellentétes alperesi álláspont téves, **mivel az elérhető jövedelem egyes jogcímei szerinti tételekből külön-külön kell levonásba helyezni (egymással szembeállítani)**, amit a munkavállaló megkeresett, vagy az adott helyzetben elvárhatóan megkereshetett volna.

Szintén **nem valós és helytálló az alperesi ellenkérelemben kifejtett azon álláspont sem**, melyet a felperes rehabilitációs ellátásra vonatkozó jogosultsága vonatkozásában megalapozatlanul állít.

Téves jogi megállapításnak minősül az az állás is, mely szerint; **„hasonlóan a munkanélküli ellátáshoz, levonásba kell helyezni az elmaradt illetmény összegéből”**, mivel az 1991.évi IV. tv. alapján folyósított álláskeresői járadék - az Szja tv. 3. § 21. d. pontja szerint - adóköteles jövedelem, míg a **rehabilitációs vagy rokkantsági ellátás adómentes ellátásnak minősül**, akárcsak a nyugdíj is adómentes ellátásnak minősül a személyi jövedelemadóztatás szempontjából (Szja tv. 3. § 23. a) pontja alapján).

Utalt arra is, hogy az alperes jogi álláspontja szerint, a felperes részére folyósított rehabilitációs ellátás összegét – hasonlóan a munkanélküli ellátáshoz – levonásba kell helyezni mivel az alperesi képviselet, illetve a Fővárosi Ítéltábla felperesi felülvizsgálati kérelemmel támadott álláspontja szerint az a felperes „megtérült jövedelmének” számít.

A fenti álláspont téves voltával kapcsolatban utalt továbbá az **Európai Unió luxemburgi székhelyű Bírósága** (a továbbiakban: Curia) nyolcadik tanácsának 2020. március 05-én előzetes döntéshozatali eljárás során hozott **C-135/19. számú** ítéletében foglalt alábbi megállapításokra is.

Az ítélet alapján;

„**30.** Emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint **a szociális biztonsági ellátásokat a különböző nemzeti jogszabályokra jellemző sajátosságoktól függetlenül ugyanolyan természetűnek kell tekinteni, amennyiben tárgyuk és céljuk, valamint kiszámításuk alapja és nyújtásuk feltételei azonosak.** Ellenben csupán formális jellemzők nem tekinthetők az ellátások osztályozásához alkalmazandó tényezőknek (2018. május 30-i Czerwiński ítélet, C-517/16, EU:C:2018:350, 43. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

„**31.** Amennyiben **a szociális biztonsági ellátások egyes csoportjai között kell különbséget tenni, az egyes ellátások által fedezett kockázatot kell alapul venni** (2018. május 30-i Czerwiński ítélet, C-517/16, EU:C:2018:350, 44. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).”

„**32.** A 883/2004 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében vett **betegségi ellátás tehát az érdekelt tevékenységének ideiglenes felfüggesztésével járó kóros állapothoz fűződő kockázatot fedezi** (lásd analógia útján: 2011. július 21-i Stewart ítélet, C-503/09, EU:C:2011:500, 37. pont).”

„**34.** A munkanélküli-ellátás pedig az azon munkavállaló által **a munkahely elvesztése következtében elszenvedett jövedelem elvesztésével kapcsolatos kockázatot fedezi, aki továbbra is munkaképes marad.** Az e kockázat bekövetkeztét – vagyis a munkaviszony elvesztését – követően biztosított ellátás, amely az említett helyzet megszűnését – vagyis az érdekelt által folytatott keresőtevékenység megkezdését – követően már nem jár, munkanélküli-ellátásnak tekintendő (2013. szeptember 19-i Hliddal és Bornand ítélet, C-216/12 és C-217/12, EU:C:2013:568, 52. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

36. Először is, az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy a **rehabilitációs támogatás attól a körülménytől függetlenül jár, hogy az érintett keresőtevékenységet folytat-e,**

így ezen ellátás nem minősülhet az e rendelet 3. cikke (1) bekezdésének h) pontja értelmében vett munkanélküli-ellátásnak.

„39. Ebből következik, hogy az olyan ellátásnak, mint az alapügy tárgyát képező rehabilitációs támogatás, az ideiglenes munkaképtelenség kockázatának fedezése a célja, következésképpen azt az említett rendelet 3. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében vett **betegségi ellátásnak** kell tekinteni.”

„40. Az első kérdésre tehát azt a választ kell adni, hogy az olyan ellátás, mint az alapügy tárgyát képező **rehabilitációs támogatás**, a 883/2004 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében vett **betegségi ellátásnak** minősül.”

„55. A fenti indokok alapján a **Bíróság (nyolcadik tanács)** a következőképpen határozott:

1) Az olyan ellátás, mint az alapügy tárgyát képező rehabilitációs támogatás, a 2012. május 22-i 465/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel módosított, a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló, 2004. április 29-i 883/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 3. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében vett **betegségi ellátásnak minősül.**”

Ebből következően Curia hivatkozott ítéletében foglaltak alapján a **felperes részére folyósított rehabilitációs támogatás - szociális biztonsági ellátásként - betegségi ellátásnak minősül, az ezzel ellentétes alperesi álláspont, illetve az Ítélet tábla ítéletében foglaltak álláspontunk szerint tévesnek minősülnek.**

5.2. A felperes a fentiekkel kapcsolatban szintén hivatkozott arra is, hogy a **hatékony bírói jogvédelemhez való jog** az uniós jog olyan általános elve, amely az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezmény 6. és 13. cikkében, valamint az Európai Unió alapjogi chartájának 47. cikke első albekezdésében is szerepel. Ezen elv megköveteli, hogy bárkinek, akinek megsértik a jogait, hatékony jogorvoslati eszköz álljon rendelkezésére a bíróságok előtt.

Az Európai Bíróság elismeri és követi az Emberi Jogok Európai Bíróságának gyakorlatát az EJEE értelmezésében. Ezáltal a strasbourgi ítélkezési gyakorlat lényegileg megmutatkozik az Európai Unió jogában is, az általános jogelvek keretében biztosított alapjogvédelemmel összefüggésben.

Annak a kérdésnek a megválaszolásához, hogy milyen módon kell figyelembe venni az Európai Bíróságnak az Emberi Jogok Európai Bíróságának az EJEE 6. cikkével kapcsolatos ítélkezési gyakorlatát az Alapjogi Charta 30. és 47. cikkének értelmezése és alkalmazása keretében, az Alapjogi Charta 52. cikkének (3) bekezdéséből kell kiindulni. Eszerint az Alapjogi Chartában rögzített és az EJEE-ben biztosított jogoknak megfelelő jogok tartalmát és terjedelmét azonosnak kell tekinteni azokéval, amelyek az EJEE-ben szerepelnek. Ezenkívül az Alapjogi Charta 52. cikkének (3) bekezdése kifejezetten megállapítja, hogy ez a rendelkezés nem akadályozza meg azt, hogy az Unió joga kiterjedtebb védelmet nyújtson.

A hatékony bírói jogvédelem elve az uniós jog olyan általános elve, amely ma már a Charta 47. cikkében szerepel (lásd a C-279/09. sz. DEB-ügyben 2010. december 22-én hozott ítélet [EBHT 2010., I-13849. o.] 30. és 31. pontját, a C-457/09. sz. Chartry-ügyben 2011. március 1-jén hozott végzés 25. pontját, valamint a C-69/10. sz. Samba Diouf ügyben 2011. július 28-án hozott ítélet [az EBHT-ban még nem tették közzé] 49. pontját).

Az említett **47. cikk az EJEE 6. cikkének (1) bekezdésében nyújtott védelmet biztosítja az uniós jogban**. Ennélfogva kizárólag az előbbi rendelkezésre indokolt hivatkozni (a C-386/10. P. sz., Chalkor kontra Bizottság ügyben 2011. december 8-án hozott ítélet 51. pontja).

Az említett 47. cikkben szereplő hatékony bírói jogvédelem elve különböző elemekből tevődik össze, amelyek közé tartozik különösen a védelemhez való jog, **a fegyveregyenlőség elve, a bírósághoz fordulás joga**, valamint a tanácsadás, a védelem és képviselő igénybevételéhez való jog.

Ami közelebbről **a bírósághoz fordulás jogát illeti**, meg kell jegyezni, **hogy ahhoz, hogy valamely „bíróság” az uniós jogból folyó jogokat és kötelezettségeket érintő jogvitákban a Charta 47. cikkével összhangban határozni tudjon, hatáskörrel kell rendelkeznie az előtte folyamatban lévő ügy szempontjából releváns valamennyi ténybeli és jogi körülmény vizsgálatára**.

A **fegyveregyenlőség elve**, amely **velejárója magának a tisztességes eljárás fogalmának** (a C-514/07. P., C-528/07. P. és C-532/07. P. sz., Svédország és társai/API kontra Bizottság egyesített ügyekben 2010. szeptember 21-én hozott ítélet [EBHT 2010., I-8533. o.] 88. pontja), magával vonja, hogy **kötelező észerű lehetőséget biztosítani valamennyi félnek arra, hogy olyan körülmények között ismertesse álláspontját, ideértve annak bizonyítékait is, amelyek alapján nem kerül teljesen előnytelen helyzetbe ellenfelével szemben**.

5.3. A felperes másodlagos felülvizsgálati kérelme esetében az alperes felülvizsgálati ellenkérelmére vonatkozásában részletesen kifejtette jogi álláspontját azzal kapcsolatban is, hogy a felperesi képviselő álláspontja szerint a perben eljáró bíróságok az **első és a másodfokú eljárásban az alperesi képviselő konkrét számszaki indítványt, indokolást egyetlen egy esetben sem tartalmazó** (az elsőfokú ítélethezatal megelőző napon előterjesztett egy mondatos, illetve a másodfokú tárgyaláson ugyancsak konkrétumok előterjesztése nélkül a tanácsvezető bíró asszony szóbeli kérdésére) **előterjesztett számszaki adatokat ezúttal sem tartalmazó szóbeli nyilatkozatának konkrét tartalmán túlterjeszkedve hivatalból történő számításokat alkalmazva számították be teljes mértékben a felperes megtérült jövedelmeként a részére, a per teljes időpontja alatt folyósított rehabilitációs ellátás teljes összegét**.

Mind az Ítéletben, mind a Jogerős ítéletben foglaltakkal szemben a felperesi képviselő kizárólag azt az összeget tartja másodlagosan előterjesztett felülvizsgálati indítványában részletezett módon a Pp. vonatkozó [Pp. 3. § (2) bekezdés, 215. §] rendelkezései szerint jogszerűen levonhatónak a felperes elmaradt illetményéből amelyet az alperesi képviselő az elsőfokú, illetve a másodfokú eljárás során perbeli előkészítő irataiban, illetve az eljárások során tartott tárgyalásokon konkrétan számszerűsítve indokolással ellátva megjelölt, vagy szóban számszerű adatokat megadva az eljárás során a tárgyalási jegyzőkönyvbe foglalt módon szóban lenyilatkozott.

Utalt arra is, hogy az alperesi képviselő állításai valótlanok, a per iratanyaga alapján pedig megállapítható, hogy az alperesi képviselő azon állítása, mely szerint;

„Az, hogy az alperes számításaiban nem az ezen a jogcímen kifizetett valamennyi összeg szerepel, nem jelenti a felperesi állítás részbeni elismerését, hanem azt, hogy az alperes nem ismerte teljeskörűen a releváns adatokat.”

„ [...]...különös tekintettel arra, hogy egy rendszeresen folyósított ellátásnál hónapról hónapra változik az összeg is.”

„A kifizetett rehabilitációs ellátás összegéről a felperesnek volt pontos és napra kész információja (ezért is kötelezte az alperesi indítványra a bíróság felperest a folyósított összeg igazolására, mely alperesi indítványt a bíróság nem utasított el).”

többek között a Pp. 206. § (1) bekezdésébe ütköző iratellenes állításokat tartalmaznak.

A per iratanyagának áttekintése alapján tényként rögzíthető, hogy az elsőfokú eljárásban az alperes 2020. március 12-i /113. sorszám alatt a Bírósághoz az elsőfokú ítélelhozatalt megelőző napon érkezett előkészítő iratában az alábbiakra hivatkozott:

„Álláspontunk szerint a felperes részére rehabilitációs ellátásként kapott összeg is megtérült jövedelemnek számít, mint ahogyan a felperes részére kifizetett végkielégítés, táppénz és az álláskeresői járadék.”

A felperes által benyújtott 2017. április 29-én kelt és a 2020. március 11-én kelt beadványok alapján a felperesnek 2011.06.01-2017.12.31-ig 4.400.429,-Ft megtérült jövedelme keletkezett.

Az ezt követő időszakra vonatkozóan az alperesnek nincs tudomása, arról, hogy felperes mekkora összegű rehabilitációs járadékban vagy esetlegesen egyéb jövedelemben részesült.”

Alperes 2020. február 18-i előkészítő iratában a 2011.06.01 - 2017.12.31. időszak vonatkozásában 3.265.538,-Ft megtérült jövedelmet indítványozott figyelembe venni a Bíróság részére. Ezt az összeget 2020. március 12-i nyilatkozatában 4.400.429,-Ft-ban jelölte meg ellenkérelmében.

A fentiek alapján az is megállapítható, hogy az alperesi képviselő /113. sorszám alatt érkezett nyilatkozatában nem részletezte számítását, így a felperes részére az általa megjelölt időszakban folyósított rehabilitáció ellátás összegét sem konkretizálta, csupán annyit jelölt meg, hogy 2011.06.01-től kezdődően, 2017.12.31-ig 4.440.429,- Forint megtérült jövedelme keletkezett álláspontja szerint a felperesnek.

Ebből következően az alperesi képviselő összességében összesen 1.174.891,- Forint rehabilitációs ellátás levonására tett indítványt, az elsőfokú eljárás során a felperes megtérült jövedelmeként történő beszámításra. (Ez az összeg pontosan annyi mint az alperes /113 sorszám alatt érkezett nyilatkozatában feltüntetett 4.440.429,- Forint és az alperesi képviselő által korábban a 2011.06.01 - 2017.12.31. terjedő időszakra vonatkozóan megtérült jövedelem összegeként a 2020. február 18-i nyilatkozatában megjelölt 3.265.538,-Ft különbözete.)

Utalt arra is, hogy a rendelkezésre álló iratok alapján az is megállapítható, hogy az alperesi képviselő a másodfokú eljárásban a felperes megtérült jövedelme vonatkozásában fellebbezést, csatlakozó fellebbezést nem nyújtott be, továbbá a felperes által a másodfokú eljárás során történt keresetfelemelés vonatkozásában benyújtott előkészítő iratára reagálva a felperest álláspontja szerint megillető elmaradt illetményre vonatkozó számításai során nem is vette figyelembe a felperes részére a per időtartama alatt részére kifizetett rehabilitációs ellátás összegét.

A másodfokú eljárás során a tanácsvezető bíró asszony külön kérdésére, a tárgyaláson annyit mondott, hogy **igen le kell vonni a rehabilitációs járadék összegét.**

A Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság 2 Mf. 31.283/2020/10. sorszám alatt felvett tárgyalási jegyzőkönyvének 2. oldalán annak harmadik bekezdésében az alperesi képviselő a felülvizsgálati eljárás tárgyát érintő az alábbi nyilatkozata került jegyzőkönyvezésre;

„A megtérült jövedelem körében beadványunkban valóban nem szerepel a rehabilitációs járadék összege, de mi egyet értünk az elsőfokú bíróság azon álláspontjával, hogy ezt az ellátást, mint megtérült jövedelmet levonásba kell helyezni.”

Felülvizsgálati kérelmében kifejtett jogi álláspontunk helytálló volta vonatkozásában hivatkozott továbbá a **munkaviszony jogellenes megszüntetése jogkövetkezményei egyes kérdéseiről** szóló 6/2016. (XI.28.) KMK véleményben foglaltakra is.

„5. Az elmaradt jövedelem címén igényelt kártérítés tételei és összege, a beszámítható jövedelem és a levonandó jövedelem tekintetében a munkaügyi perben eljáró bírót a kereseti kérelem és ellenkérelem köti, hivatalból bizonyításnak, számításnak és levonásnak nincs helye.”

I n d o k o l á s

[...]

5. A bíróság érdemi döntésének korlátja a kereseti kérelem, illetve az ellenkérelem, amely a rendelkezési elvből és a kérelemhez kötöttség alapelvéből vezethető le [Pp. 3. § (2) bekezdés, 215. §]. **A bíróság nem ítélt meg többet, mint amennyit a felperes a keresetében igényel, ha azonban többet igényel, mint ami megilleti, az alperes megfelelő ellenkérelme hiányában a bíróság a felperesi követelést veszi figyelembe.** Az alperes által nem vitatott, vagy elismert követelésben az alperest a felperes javára marasztalni kell.

[...]

Ha a munkavállaló az elmaradt jövedelemből nem vonja le a törvényben előírt tételeket, és az alperes az ellenkérelmében ezt figyelmen kívül hagyja, **a munkaügyi perben eljáró bíróság a követelt összeget hivatalból nem csökkentheti, nem végezhet levonást.** Ugyanez vonatkozik a számítási hibára is. **Ilyen esetekben az összegszerűség bírói vizsgálata a kereseti kérelem túlterjeszkedésnek minősül.**

[...]

Utalt arra is, hogy összevetve a per iratanyagát az alperesi képviselő vonatkozó állításaival, álláspontja szerint alappal vonható le az a következtetés, hogy az alperesi képviselő felülvizsgálati kérelemben írt állításai nem valósak, mivel azok iratellenes állítások.

A rendelkezésre álló iratok alapján ugyanis egyértelműen megállapítható, hogy a felperesi képviselő a harmadszorra megismételt elsőfokú eljárás során a felperes részére 2012. április 10. napjától a per teljes időtartama alatt folyósított rehabilitációs ellátás összege vonatkozásában **előterjesztett első 2017.05.02-án a bíróságra érkezett 2017.04.29-én kelt előkészítő iratában nyilatkozott egységes szerkezetben a felperes addig megtérült jövedelmeiről.**

A felperesi képviselet a megismételt eljárásban előterjesztett első beadványában azt is részletesen kifejtette, hogy a felperes megtérült jövedelme vonatkozásában miért nem vehető figyelembe a rehabilitációs ellátás összege.

Ebből következően alappal állítható az, hogy az alperesi képviselet a perben a felperesi képviselő által becsatolt iratok szerint, **már 2017-ben a felperes megismételt eljárásban 2017.05.02-án a Bíróságra érkezett és részére megküldött első előkészítő iratának 31-32. oldalán írtak alapján, valamint az azokhoz a per korábbi szakaszaiban csatolt 2014.05.06-én érkezett /9. számú felperesi irat F/3. sorszám alatti mellékletében foglaltak szerint, 2014-re vonatkozóan 2017.04.29-én kelt előkészítő irata F/7. sz. melléklete, 2015. évre vonatkozóan ugyanezen irata F/8. sz. melléklete, 2016. évre vonatkozóan ugyanezen irata F/9. sz. melléklete tartalmazta közokiratok másolatával a felperes részére kifizetésre került rehabilitációs ellátás összegét. 2017. évre vonatkozóan pedig annak havi összegéről a felperes ugyanezen a helyen írásban nyilatkozott (havi 43.985,- Forint) ebből következően az alperesi képviselő pontosan már a per kezdetén ismerte a felperes részére 2017. december 31-ig bezárólag folyósított rehabilitációs ellátás összegét.**

„2012. április 10. napjától jelenleg is a felperes részére a Nyugdíjfolyósító Igazgatóság rehabilitációs ellátást biztosít. Rehabilitációs ellátásként adómentes ellátásként 2012. évben 283.189,- Forint, 2013. évben 410.940,- Forint került kifizetésre a felperes részére. (Ennek igazolására vonatkozó okirati bizonyítékokat 2014.05.06-én érkezett /9. számú felperesi irat F/3. sorszám alatti melléklete tartalmazza). 2014. évre vonatkozóan 420.864,- Forint, (F/7. sz. melléklet), 2015. évre vonatkozóan 488.510,- Forint (F/8. sz. melléklet), 2016. évre vonatkozóan pedig 519.528,- Forint (F/9. sz. melléklet) került a felperes részére kifizetésre. 2017. évre vonatkozóan a rehabilitációs ellátás összege havonta 43.985,- Forint, azaz a tárgyalás napjáig a felperes részére kifizetett ellátás összege 200.061,- Forint. A fenti összeget, a felperes kormánytisztviselői jogviszonyának helyreállítása esetében nem számítanak bele a felperes megtérült jövedelmébe tekintettel arra, hogy azokat a felperes pernyertessége esetén a folyósító szerv részére visszafizetési kötelezettség terheli.” (lásd: 2017.04.29-én kelt, első felperesi előkészítő irat 31-32. oldalain írtakat)

A rendelkezésre álló iratokból az is megállapítható, hogy az alperes valótlanul hivatkozik arra is, hogy a felperes részére *„egy rendszeresen folyósított ellátásnál hónapról hónapra változik az összeg is”* mivel a perben rendelkezésre álló **okirati bizonyítékokkal igazolt és alátámasztott adatok alapján megállapítható, hogy a felperes részére folyósított rehabilitációs ellátás adott évre vonatkozó összege az adott év közben egyetlen egyszer sem változott meg.**

A rendelkezésre álló iratok alapján az is megállapítható, hogy a Bíróság a **2020. március 04-i tárgyaláson a Bíróság a tárgyalást elhalasztotta, új határnapkal 2020. március 13. napjának 13 óra 00 percét tűzte ki.**

A Bíróság az ekkor hozott **végzésben kötelezte felperest, hogy 7 napon belül csatolja a munkakereséssel, illetőleg a megtérült jövedelmével kapcsolatos minden rendelkezésére álló bizonyítékot, valamint a személyi jövedelemadó bevallását a 2012. évtől kezdődően.**

A 2020. március 11-i felperesi beadványának II. fejezete (A Ktv. 60. § (2) bek. szerinti kárenyhítési kötelezettség teljesítése), továbbá annak F/4. és F/5 sorszámú mellékletei alapján álláspontunk szerint kétséget kizáróan megállapítható az is, hogy az alperesi képviselő felülvizsgálati ellenkérelmében írt állítása valótlan iratellenes állítások.

A fentiekkel kapcsolatban utalt arra a tényre is, hogy az alperessel szemben 2020.03.11-i előkészítő iratunkat alperes részére közvetlenül e-mailban megküldte, **melynek tényét nem vitatta, és a 2020. március 13-i tárgyaláson erre észrevételt vagy indítványt sem tett.**

Ebből következően minden szükséges igazolás a rendelkezésére állt, sőt **hivatkozott nyilatkozatában ő maga is hivatkozott a felperes „2020. március 11-én kelt” beadványára tehát általa is elismerten tudott ebből következően ismert volt előtte, az hogy 2018. 2019. években és 2020-ban az elsőfokú határozathozatal napjáig a felperes milyen összegben részesült rehabilitációs ellátásban.** (lásd: 2011. március 11-i előkészítő iratunk F/5 mellékletét) Tehát az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében írt állításai valótlanok és iratellenesek, állításait pedig az általunk korábban is megjelölt jogszabályi hivatkozásokkal szemben semmilyen jogszabályi hivatkozással, vagy indokolással nem is támasztotta alá.

Az említett alperesi nyilatkozat kapcsán ismételten hivatkozott arra a tényre is, hogy maga az alperesi képviselő is elismerte azt a tény, hogy ismeri a 2020. március 11-én kelt előkészítő iratunk tartalmát, melynek mellékletét képezték a felperes részére 2018-tól 2020-ig folyósított rehabilitációról kiállított közokiratok másolatai is.

Ezzel kapcsolatban hivatkozott továbbá a **Bíróság által az elsőfokú eljárásban /115. sorszám alatt felvett tárgyalási jegyzőkönyvben foglaltakra is,** mely szerint „**a tanács elnöke a tanácsváltásra tekintettel ismerteti az iratokat, valamint az elmúlt tárgyalás óta érkezett iratokat**”.

A fent leírtak alapján iratellenes a Fővárosi Ítéltábla Jogerős ítéletének 57. pontjában tett azon megállapítás is, hogy alperesi képviselő nem ismerte teljes körűen a releváns adatokat. Az a megállapítás is iratellenes, hogy felperest az elsőfokú bíróság kötelezte a hiányzó ellátási összegek igazolására.

Fővárosi Ítéltábla 2.Mf. 31.283/2020/10. számú ítéletének 57. pontja szerint;

„...alperes nem ismerte teljeskörűen a releváns adatokat. Ugyanakkor megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság erre figyelemmel, az alperes indítványára kötelezte a felperest az irányadó időszak vonatkozásában a még hiányzó ellátási összegek igazolására.”

A hivatkozott kötelezéssel kapcsolatban hangsúlyozta azt a tény is, hogy **a felperes a rehabilitációs ellátással kapcsolatos iratokat nem mint megtérült jövedelmének igazolásaként csatolta a Bíróság részére, hanem kárenyhítési kötelezettségének igazolását,** hiszen az Mmtv. vonatkozó rendelkezései alapján az említett egészségbiztosítási juttatás folyósításának feltétele volt az, hogy a felperes aktívan együttműködjön a folyósító szervvel, illetve önmaga is aktívan keressen új állást. Ezt támasztja alá az I. fokú ítélet 31. pontja is.

Végezetül utalunk arra a tényre is, hogy a rendelkezésre álló iratokból az is megállapítható, hogy az Ítélet 2020.03.13-án kelt, a Jogerős ítélet pedig 2021.03.04-én azaz a két ítélet meghozatala között nem telt el teljesen 12 hónapos időtartam. A Fővárosi Ítéltábla azonban 2021-évre vonatkozóan semmilyen okirati bizonyítékkal, vagy nyilatkozattal nem rendelkezett arra vonatkozóan, hogy a felperes ez év március hó 04. napjáig pontosan mekkora összegű rehabilitációs ellátásban részesült, ennek mértékét sem az alperes indítványára, sem hivatalból még csak meg sem próbálta tisztázni, hanem annak kiszámítását hivatalból a felperes részére 2020. évre vonatkozóan folyósított összeg alapulvételével végezte el a 2021-es évre vonatkozóan is hivatalból.

Összegezve a per iratanyagából kitűnően az alperesi képviselő tehát teljes körűen ismerte a felperes részére 2020. december 31-ig folyósított rehabilitációs ellátás pontos összegét, 2021-évre vonatkozó pontos összeg meghatározása céljából pedig a másodfokú eljárásban semmilyen indítványt nem tett a felülbírálati eljárás során. Ebből következően az elsőfokú ítélelhozatal előtt maradéktalanul lehetősége nyílt arra is, hogy érdemben az összegszerűség vonatkozásában is nyilatkozhasson ebben a kérdésben. Ezt azonban mind az első mind a másodfokú az eljárás során az alperesi képviselő egyaránt elmulasztotta, melynek következményeit a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján álláspontja szerint jelen eljárásban viselnie kellett volna.

6. A Kúria, mint felülvizsgálati bíróság „Ítélete” ellen a felperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem vonatkozásában

A Kúria tárgyalás mellőzésével 2021. október 27-én hozott „Ítélete” (I/12. számú melléklet) a felperes felülvizsgálati kérelmét az alábbiak szerint találta megalapozottnak. A Kúria „Ítélete” rögzítette, hogy a „Jogerős ítéletet” kizárólag a felperes elmaradt illetményére vonatkozó rendelkezése volt vizsgálható annak értékelésével, hogy a felperes részére folyósított rehabilitációs járadékot megtérült jövedelemként kell-e számításba venni.

6.1. A Ktv. 60. § (2) bekezdése szerint nem kell megtéríteni az illetménynek (egyéb járandóságnak), illetve a kárnak azt a részét, amely máshonnan megtérült vagy kellő gondossággal mellett megtérülhetett volna.

Az Mmtv. 2. § (1) bekezdése meghatározza a rehabilitációs ellátásra jogosultság feltételeit, amelyek között szerepel az, hogy a jogosult kereső tevékenységet nem végez. A rehabilitációs pénzbeli ellátás a foglalkoztatásra, rehabilitációra javasolt megváltozott munkaképességű személyek, míg a rokkantsági ellátás, a foglalkoztatásra, rehabilitációra nem javasoltak jövedelempótló ellátása. A rehabilitációs ellátásnak a Kúria álláspontja szerint tehát van jövedelempótló szerepe, de emellett kiemelt célja az érintett személy rehabilitációjának, a munkaerő-piacra való visszatérésének elősegítése. Ebből következően a másodfokú bíróság helyesen vont párhuzamot a rehabilitációs járadék és a munkanélküli ellátás között, hiszen mindkettő célja a jövedelempótlás, vagyis a jövedelemmel nem rendelkező személy megélhetésének a biztosítása. Ebből a szempontból nincs jelentősége az utána fizetendő Szja. kötelezettségnek. Helyesen foglalt állást a másodfokú bíróság arról is, hogy a rehabilitációs járadékot ezért mint megtérült jövedelmet levonásba kell helyezni az elmaradt illetmény összegéből, a felperes ezzel ellentétes álláspontja **(elsődleges felülvizsgálati kérelem) megalapozatlan.**

6.2. A Kúria álláspontja szerint **a felperes másodlagos felülvizsgálati kérelmében írtak is alaptalanok.** Az elsőfokú bíróság nem sértette meg a Pp. 3. §-ában és a 213. §-ában, 215. §-ban foglaltakat, nem terjeszkedett túl a kereseti kérelemben foglaltakon, így nem sérült a Pp. 239. § előírása sem.

A Kúria álláspontja szerint **az alperes ellenkérelmében mindvégig állította,** hogy a rehabilitációs ellátás teljes összege levonásba helyezendő a megtérült jövedelemből. Nyilatkozatát értékelték a bíróságok, amelyekből nem volt megállapítható részleges elismerés sem. Helyesen fejtette ki a másodfokú bíróság jogerős döntésében, hogy az elsőfokú bíróság az alperes indítványát követően kötelezte a felperest az irányadó időszak vonatkozásában a hiányzó ellátási összegek igazolására, így csak ekkor jutott a munkáltató mindazon adatok birtokába, amelyeket utóbb a bíróságok helytállóan vettek figyelembe számításuk alapjául.

6.3. A Kúria „Ítélete” szerint a felperes harmadlagos felülvizsgálati kérelme részben alapos. Az Mmtv. 2. § (1) bekezdése a rehabilitációs ellátásra jogosultság (a jogszabály kihirdetésétől változatlanul) egyik feltételül azt szabja, hogy az ellátásra jogosult az igényléskor kereső tevékenységet nem, a módosított 10. § (2) bekezdés b) pontja szerint a folyósítás alatt pedig bizonyos feltételekkel folytat. Erre figyelemmel a felperes továbbfoglalkoztatása elrendelése miatt folyamatosnak tekinthető jogviszony mellett, az innen származó elérhető jövedelemre is tekintettel 2020. december 31-éig rehabilitációs ellátásra (évi 3 hónapra) sem szerezhett jogosultságot. Ezért annak összegét megtérült jövedelemként figyelembe kell venni. A 2020. évi CLXXI. törvény alapján azonban 2021. január 01-től megszűnt a rokkantsági, illetve a rehabilitációs ellátásban részesülőkre vonatkozó keresetkorlát. Ezzel mind a rokkantsági, mind a rehabilitációs ellátás folyósítása melletti kereseti korlát nélkül végezhető kereső tevékenység. A fentiek alapján a felperes alappal hivatkozott arra, hogy 2021. januárjától nem kellett levonni a rehabilitációs ellátás összegét, ami a másodfokú bíróság ítéletének meghozataláig terjedő időre (2021. január 01-től, március 04-éig) további 89.739,- Forint illetmény megfizetését jelenti a felperes felülvizsgálati kérelmében írtak szerint. Ez az összeg megfelelt a jogszabályi előírásoknak és a felperes előadásának. A Kúria álláspontja szerint a felperes alaptalanul sérelmezte a Pp. 206. §-ának, illetve a Pp. 221. §-ának megsértését a másodfokú bíróság részéről.

A kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős ítélet felülvizsgálati kérelemmel nem támadott részét (az elmaradt illetményen felüli juttatások) nem érintette, kötelezte az alperest további 89.739,- Forint elmaradt jövedelem megtérítésére, egyebekben a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján.

7. A Kúria „Ítélete” szerint a felülvizsgálati eljárásban a túlnyomórészt pervesztes felperes viseli a Pp. 81. § (1) bekezdés alapján **az alperes perköltségét**, melynek összegét a Kúria a kifejtett munkával, a pernyertesség - perveszteség mértékével, a pertárgyértékkel (4.301.694,- Forinttal) arányban állóan a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (2) bekezdés alapján állapította meg **a felszámolttól eltérően 150.000,- Forint értékben, kötelezve a felperest annak megfizetésére.**

II.

Az Alaptörvény vonatkozó rendelkezései

Az Alkotmánybíróság

24. cikk (2) bekezdés

d) alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját;

XXVIII. cikk

(1) Mindenkinnek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

III.

A Kúria ítéletének Alaptörvénybe ütközésének a kérdése az Alkotmánybíróság joggyakorlata alapján A Kúria Ítéletének Alaptörvény-ellenességének okai

3.1. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése deklarálja a tisztességes eljáráshoz való jogot. Az AB megfogalmazásában: „a tisztességes eljáráshoz való jog a Alkotmányban explicit módon nem nevesített, de az alkotmánybírósági joggyakorlatban az 57. § (1) bekezdésbe foglalt **független és pártatlan bírósághoz való jog**, illetve a 2. § (1) bekezdéséből eredő **eljárési garanciák védelmének egymásra vonatkoztatásából tartalmilag levezetett alkotmányos alapjog.**” [315/E/2003. AB határozat].

A „tisztességes eljárás” (fair trial) követelménye nem egyszerűen egy a bíróságnak és az eljárásnak itt megkövetelt tulajdonságai közül (ti. mint „igazságos tárgyalás”), hanem [...] az Alkotmány alkotmányi rendelkezésben foglalt követelményeken túl – különösen a büntetőjogra és eljárásra vonatkozóan – az 57. § többi garanciájának teljeseését is átfogja. Sőt az 57. §-a tartalmához és szerkezetéhez mintát adó eljárési garanciákat tartalmazó cikkei általában elfogadott értelmezése a **fair trial olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet csupán megítélni. Ezért egyes részletek hiánya ellenére éppúgy, mint az összes részletszabály bemutatása dacára lehet az eljárás „méltánytalan” vagy „igazságtalan”, avagy „nem tisztességes”** [6/1998. (III. 11.) AB határozat].

A tisztességes eljáráshoz való jog alkotmányos követelménye több elvet és garanciális elemet is magában foglal, így a bírósághoz fordulás jogát, **a pártatlanság, valamint a jogegyenlőség követelményét**, az észszerű időn belüli eljárást, **a fegyveregyenlőség elvét és a jogorvoslathoz való jogot is.**

Több alkotmánybírósági döntés rámutatott, hogy **az eljárás tisztessége olyan minőség, amely az eljárás egészének figyelembevételével ítéltető meg.** Az Alkotmánybíróság az erre vonatkozó döntéseiben meghatározta a tisztességes eljárás által megkövetelt általános ismérveket. Kiemelte, hogy a tisztességes eljáráshoz való joggal **„szemben nem létezik mérlegelhető más alapvető jog, vagy alkotmányos cél, mert már maga is mérlegelés eredménye”** [pl. 14/2002. (III. 20.) AB határozat, ABH 2002, 101, 108.; 15/2002. (III. 29.) AB határozat, ABH 2002, 116, 118, 120.; 35/2002. (VII. 19.) AB határozat, ABH 2002, 199, 211.; 14/2004. (V. 07.)]. AB határozat. ABH 2004, 241, 256.].

Az Alkotmánybíróság – összefüggésben a döntés indokolásának ügyfél jogorvoslatát segítő jellegével – **az indokolást alátámasztó bizonyítékokkal kapcsolatosan arra a konklúzióra jutott, hogy „azoknak megfelelő alapot kell teremteniük a hatékony jogorvosláshoz.”** [630/B/2005. AB határozat].

Az Alkotmánybíróság joggyakorlata értelmében a tisztességes eljáráshoz való jog vizsgálata kapcsán a szükségességi-arányossági teszt alkalmazása is indokoltá válik. Az Alkotmánybíróság a **34/2014. (XI. 14.) AB határozata** értelmében **a fegyveregyenlőség követelménye** vonatkozó eddigi alkotmánybírósági gyakorlat is megerősítést nyert, amely szerint az explicit módon az

Alaptörvényben csak a büntetőjogi eljárások kapcsán rögzített követelmény kiterjeszhető egyben kiterjesztendő más kontradiktórius eljárásokra is.

Az Alkotmánybíróság a fegyveregyenlőség elvének vizsgálatakor megállapította, hogy „a fegyveregyenlőség egyik alapeleme a felek felkészülési lehetőségének biztosítása, egyebek között az iratok tartalmának megismeréséhez való jog garantálásával [61/2009. (VI. 11.) AB határozat III. 02.]. Az Alkotmánybíróság azt is megállapította, hogy a **„a fegyverek egyenlőségének az elvét csak olyan eljárásjogi szabály sérti, amely az eljárásban részt vevő egyik fél számára több jogot biztosít sarkalatos eljárásjogi kérdések tekintetében, amelyek érdemben befolyásolják a bizonyítást, az eljárás végkimenetelét.** [36/2013. (XII. 05.) AB határozat].

A tisztességes eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt az elvárást fogalmazza meg, hogy a **bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossgal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon.** Ennek megítéléséhez az Alkotmánybíróság figyelemmel van a jogvita természetére, az alkalmazandó eljárási törvény rendelkezéseire, a felek által az ügyben előterjesztett kérelmekre és észrevételekre, valamint az ügyben választ igénylő lényeges kérdésekre (7/2013. (III. 01.) AB határozat, Indokolás [33]-[34]; 3179/2018. (VI. 08.) AB határozat, Indokolás [67].)

3.2. A strasbourgi székhelyű Emberi Jogok Európai Bírósága (a továbbiakban: EJEB) az Alkotmánybíróság 166/2011. (XII. 20.) AB határozat, ABH 2011, 545, 560.) gyakorlata szerint a **fegyverek egyenlőségének elve** - úgy is, mint a méltányos eljárás szélesebb fogalmának egyik eleme – szerint **minden fél észszerű lehetőségek kell, hogy kapjon arra, hogy ügyét olyan feltételek között adja elő, amelyek nem helyezik őt ellenfelével szemben hátrányos helyzetbe.** (Buhut kontra Ausztria 17358/90 1996. február 22. 47. bekezdés). A Bíróság azt is kiemelte, hogy nem csupán az ügy tényállása szempontjából „közvetlenül” jelentős bizonyítékok megvizsgálását öleli fel a fegyveregyenlőség elve egy jogvita, kétoldalú (adversarial) eljárásban, hanem minden más bizonyítéké is, amely a közvetlen bizonyítékok hozzáférhetőségéhez, hitelességéhez, illetve teljességéhez kapcsolódhat (Mirilashvili kontra Oroszország 6293/04, 2008. december 11., 200. bekezdés.)” [3100/2015. (V. 26.) AB határozat 108-109].

Figyelemmel arra, hogy a Tisztelt Alkotmánybíróság több döntésében is hivatkozta és rendszeresen figyelemmel van az EJEB joggyakorlatára, az alábbiakban a tisztességes eljárás kapcsán ezen fórum gyakorlatára is hivatkozzunk.

Az **Emberi Jogok és Alapvető Szabadságjogok Védelméről szóló, Rómában 1950. november 4-én kelt Egyezményt**, valamint az ahhoz tartozó tizennégy kiegészítő jegyzőkönyvet (a továbbiakban: Egyezmény), Magyarországon az **1993. évi XXXI. törvény** hirdetett ki, ezáltal az a hazai jogrendszer részévé vált. Ebből következően Magyarország olyan nemzetközi jogi kötelezettséget vállalt, amelynek belső joggal való összhangját az **Alaptörvény Q cikkének (2)-(3) bekezdése alapján** köteles biztosítani. Az **Egyezmény 19. Cikke** értelmében a Magas Szerződő Felek, – köztük Magyarország is – az Egyezményben foglalt kötelezettségek tiszteletben tartásának biztosítása céljából hozták létre az EJEB-et, **amelynek megállapításai, gyakorlata a részes államok így Magyarország bíróságaira nézve is kötelező erővel bír.** Az Alkotmánybíróság a fentieket, vagyis az Egyezményben foglalt rendelkezések, valamint az EJEB joggyakorlatának a bíróságokra nézve kötelező erejét több határozatában is elismerte.

Az **Egyezmény 6. cikk 1. bekezdése értelmében** mindenkinek joga van arra, hogy ügyét a törvény által létrehozott **független és pártatlan bíróság tisztességesen** nyilvánosan és ésszerű időn belül tárgyalja, és hozzon határozatot polgári jogi jogai és kötelezettségei tárgyában.

A 6. cikk által garantált tisztességes eljárás egyes részelemei együttes teljesülése esetén tekinthető a garanciális követelmény teljes egészében megtartottnak. Ilyen részkövetelmények – a szövegből is kitűnően a teljesség igénye nélkül – **a pártatlan eljárás a bíróság részéről, illetve az indokolt ítélethez való jog, vagy a fegyverek egyenlőségének elve is.**

A Bíróság esetjoga értelmében a tisztességes eljáráshoz való jogra való hivatkozás megillet minden olyan személyt, aki úgy véli, hogy **jogellenes beavatkozás történt valamely jogának gyakorlásába**, és aki azt panaszolja, hogy nem volt lehetősége arra, hogy **igényét az Egyezmény 6. cikk 1. bekezdésében támasztott követelményeknek megfelelően bíróság elé terjessze.** (lásd Le Compte, Van Leuven and De Meyere v Belgium, 23 June 1981, § 44. Series A no. 43) Az eljárás tisztessége követelményének sérelmét a Bíróság csak akkor tartja megállapíthatónak, ha a per későbbi szakaszaiban sem orvosolják. **A tisztességes eljárás hiánya megállapítható például, ha az eljárásban a felek számára nem volt biztosítva a felek egyenjogúsága, mellérendeltsége, a megfelelő részvétel vagy a fegyverek egyenlőségének követelménye.**

A Bíróság többször megállapította, hogy a tisztességes eljárás kapcsán a szabályozás a Résztes Állam hatásköre, annak megtartása pedig a nemzeti bíróságok elsődleges feladata. A Bíróság az ilyen természetű ügyekben az Egyezmény értelmében azt vizsgálja, hogy maga az egész eljárás természete tisztességesnek minősíthető-e? (Elsholcz v Germany [GC] no. 25735/94 § 66 ECHR 2000-VIII)

A Bíróság esetjoga értelmében azon eljárások, **ahol a nemzeti jog fellebbezési lehetőséget is biztosít az alapeljárás olyan meghosszabbításának kell tekinteni a fellebbezési eljárást, ahol az alapügyben érvényesítendő tisztességes eljárás követelményeit szintén szem előtt kell tartani.** (lásd: Delcourt v Belgium 17 January 1970, § 25 Series A no. 11; Gurov v. Moldova, no. 36455/02, § 33, 11 July 2006)

A fegyverek egyenlőségének elvét a Bíróság az Egyezmény 6. cikkében foglalt tisztességes tárgyaláshoz való jogból eredő jogosultságként kezeli, és az Egyezmény szövegezéséből kitűnően mind a polgári, mind a büntetőügyekben érvényesítendő kritériumként tekint rá. Ezt alátámasztandó a következőkben idézett ügyekben a Bíróság estjoga maga is vegyesen hivatkozik polgári és büntető ügyek során kialakított gyakorlatára a fegyverek egyenlőségét illetően.

A Kress vs. Franciaország ügyben kifejtett álláspontja szerint ennek a jognak lényegi tartalma: **mindkét fél számára ésszerű lehetőség biztosítása arra, hogy ügyét olyan feltételek között adja elő, amelyek nem helyezik őt nyilvánvalóan hátrányos (substantial disadvantage) helyzetbe ellenfeléhez képest.** Általánosságban elmondható tehát, hogy **egyfajta tisztességes egyensúly (fair balance) kell fennálljon a felek között.**

A Bíróság megállapította, hogy a „méltányos eljárás” - amelynek eleme a fegyverek egyenlősége - elvben is magában foglalja **az eljárásban résztvevő félnek a jogát arra, hogy minden dokumentumról és észrevételről tudomást szerezzen, amelyet a bíróság elé tárnak és lehetőséget kell, hogy kapjon annak vitatására is.**

IV.

A Kúria Ítéletének alaptörvény-ellenességének indokai a fenti elvek jelen ügyre történő alkalmazása

4.1. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság tartalmi feltételeként határozza meg, hogy az – egyéb törvényi feltételeknek megfelelő - **alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon** vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását. (ld. pl. 21/2016. (XI. 30.) AB határozat, indokolás [20]; 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]. A feltételek meglétének a vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.

Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja, valamint az Abtv. 27. §-a alapján az Alkotmánybíróságnak a bírósági eljárást befejező döntések alkotmányossági szempontú felülvizsgálatára van hatásköre. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 27. §-a szerinti panasz esetén csupán az indítványban támadott bírósági ítélet megsemmisítése felől rendelkezhet.

Mint ahogy az előzőekben is utaltunk rá, a **tisztességes eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben** azt az elvárás fogalmazza meg, hogy **a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossággal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon.** Ennek megítéléséhez az Alkotmánybíróság figyelemmel van a jogvita természetére, az alkalmazandó eljárási törvény rendelkezéseire, a felek által az ügyben előterjesztett kérelmekre és észrevételekre, valamint az ügyben választ igénylő lényeges kérdésekre (7/2013. (III. 01.) AB határozat, Indokolás [33]-[34]; 3179/2018. (VI. 08.) AB határozat, Indokolás [67].)

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bek. szerint „Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

4.2. Az felperes (indítványozó) határozott álláspontja, hogy ügyében azzal, hogy a **felülvizsgálati kérelmében és észrevételeiben írt ügye elbírálása szempontjából releváns indítványait nem bírálta el teljes körűen eljárása során a Kúria, eljárásával az állami szervnek minősülő alperest kedvezőbb helyzetbe hozva a felperest pedig nyilvánvalóan hátrányos helyzetbe hozta a per során ezzel pedig megsértette a fegyveregyenlőség elvét**, a felek egyenjogú mellérendelt viszonyát, a köztük perbeli pozíciójuk alapján kötelezően biztosítandó perbeli tisztességes egyensúly követelményét is, ezzel **Alaptörvénybe továbbá az Egyezménybe ütköző módon sérült a felperes tisztességes eljáráshoz való joga.**

Az Alkotmánybíróság 3202/2016. (X. 11.) végzésében rögzítette a következőket; „Az, hogy valamely bíróság az egyik fél által előterjesztett bizonyítékokat meggyőzőbbnek tartja másik fél által előterjesztetteknél, önmagában, **nem eredményezi az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított jog sérelmét**, miként az sem, ha a bizonyítási indítványt elutasítja, **amennyiben döntéséről az indokolásban kellő alapossággal számot ad.** [19]

4.3. Álláspontom szerint, jelen ügyben a Kúria Ítélete a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossággal teljes körűen nem vizsgálta meg

eljárása során, így azok értékeléséről határozatában (Ítéletében) számot sem adott ez a tény pedig jelen ügyben döntést érdemben befolyásoló Alaptörvény-ellenességet eredményezett.

4.3.1. A felperes elsődleges felülvizsgálati kérelme vonatkozásában hozott bírói döntés (Ítélet) Alaptörvény-ellenességének okai

A jogerős ítélet ellen a felperes felülvizsgálati kérelmet nyújtott be (I/9. számú melléklet), melyben **elsődlegesen a „Jogerős ítélet” megváltoztatását kérte** oly módon, hogy a Kúria állapítsa meg azt, miszerint részére **a per időtartama alatt folyósított rehabilitációs ellátás 4.301.494,- Forint összege nem számítható be megtérült jövedelemként**, ebből következően annak összegével az elmaradt illetményének összegét kérte felemelni.

A felperes elsődleges felülvizsgálati kérelmében a „Jogerős ítélet” felülvizsgálati jelen kérelemmel támadott rendelkezései vonatkozásában a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. tv. (továbbiakban: Szja tv.) 1. § (9) bekezdés a) pontjának, továbbá a Pp. 3. § (2) bekezdésébe, a Pp. 164. § (1) bekezdésébe, a Pp. 213. § (1) bekezdésébe, a Pp. 215 §-ba, a Pp. 206. § (1) bekezdésébe, illetve a Pp. 221. § (1) bekezdésébe és a Pp. 253. § (3) bekezdésébe ütközése okán tartotta azt jogszabálysértőnek. A „Jogerős ítélet” jogszabálysértő volta vonatkozásában hivatkozott továbbá a 3/2014. (III.31.) KMK véleményre is, továbbá a Kúria joggyakorlat elemző csoportjának a munkaügyi perekben a megtérült jövedelmeket is elemző összefoglaló véleménye is, amely álláspontja szerint saját elsődleges felülvizsgálati kérelmében állítottak megalapozottságát támasztotta alá. A felperes felülvizsgálati kérelmében arra is utalt, hogy a másodfokú bíróság jogerős határozatában azt sem fejtette ki, hogy milyen jogszabályi rendelkezések alapján jutott arra a következtetésre, miszerint a rehabilitációs ellátás esetében ezen összegekben a felperes nem részesült volna, amennyiben jogviszonya az alperesnél fennáll. A felperes az elsőfokú ítélet ellen előterjesztett fellebbezésében, illetve felülvizsgálati kérelmében eljárási és anyagi jogi jogszabályokra hivatkozva részletesen kifejtette jogi álláspontját, a másodfokú bíróság mindezt azonban érdemben nem bírálta el határozathozatala során. Utalt arra is, hogy a felperes 2011-ben még nem volt abban a helyzetben, hogy közszolgálati jogviszonyának az alperes általi jogellenes megszüntetését megelőzően rehabilitációs ellátást igényeljen, mivel az általa hivatkozott jogszabályi rendelkezések alapján ezt csak 2012-től kezdődően volt jogosult megtenni. A felperes arra is utalt mind fellebbezésében, mind felülvizsgálati kérelmében, hogy ezen ellátást egészségügyi állapota alapján közszolgálati jogviszonyának jogellenes megszüntetésének elmaradása esetén is igényelhetné volna. Az eljárás során a felperes részletesen, a vonatkozó anyagi jogszabályok megjelölésével részletesen kifejtette, és a perben becsatolt okirati bizonyítékokkal is igazolta, hogy a 2012. április 10-től kezdődően, és jelenleg is a peres felek által nem vitatottan a részére a Nyugdíjfolyósító Igazgatóság rehabilitációs ellátást biztosít. Erre az alperesi képviselő, a harmadszorra megismételt elsőfokú eljárás 3 (három) éves időtartama alatt első esetben az elsőfokú ítélet meghozatalát megelőzően 1 (egy) nappal konkrét számszaki indítvány és jogi érvelés előterjesztése nélkül reflektált.

Az elsőfokú eljárásban az alperesi képviselet az elsőfokú ítélethozatalt megelőző napon 2020. március 12-i előkészítő iratában csak arra hivatkozott, hogy **„álláspontunk szerint felperes részére rehabilitációs ellátásként kapott összeg is megtérült jövedelemnek számít, mint ahogy a kifizetett végkielégítés, táppénz és álláskeresői járuléka is.”**

A felperes felülvizsgálati kérelmében hivatkozott arra is, hogy a rehabilitációs ellátás a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. tv. 1. § (9) bekezdés a) pontjában foglaltak értelmében

adómentes bevételnek minősül, amely összege nem tekinthető a magánszemély összevonás alá eső jövedelemnek, szemben a végkielégítés, a táppénz és az álláskeresési járadék összegével.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme (I/10. sz. melléklet) a „Jogerős ítélet” hatályban való fenntartására irányult. Az alperesi képviselő a felperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelemmel összefüggésben **kizárólag a Kúrai előtti felülvizsgálati eljárás során hivatkozott** az Mmtv. 2. § (1) bekezdésére **a felperes elsődleges felülvizsgálati kérelme** vonatkozásában, valamint a hivatkozott törvény indokolására és annak bevezető mondatára. Ez kifejezetten rögzíti, hogy a jogszabály célja a „kieső jövedelem miatti keresetpótlás” biztosítása, aminek eszköze a rehabilitációs ellátás. Ebből következően azt megtérült jövedelemként figyelembe kell venni.

A felperes alperes felülvizsgálati ellenkérelmére tett észrevételei (I/11. sz. melléklet) esetében elsődleges felülvizsgálati kérelem vonatkozásában hivatkozott arra is, hogy az Mmtv. vonatkozó rendelkezései alapján a felperes részére a perbeli időszakban folyósított rehabilitációs ellátás - mind a hazai mind az előzőekben részletesen hivatkozott Európai Unió jogszabályi rendelkezések - továbbá az Európai Unió Bíróságának hivatkozott ítélete alapján is egyaránt **nem bérjelegű, vagy jövedelepótló hanem betegségi egészségbiztosítási ellátásnak minősül.**

A felperes a fentiek vonatkozásában hivatkozott arra is, hogy a **3/2014. (III. 31.) KMK vélemény, 4. a) pontja szerint az elmaradt jövedelem (illetmény) tételeit a kereseti kérelem szerinti jogcímenként kell vizsgálni és az ítélet rendelkező részében jogcímenként és összezszerűen elkülönítve kell feltüntetni.** Az elérhető jövedelem egyes jogcímei szerinti tételekből külön-külön kell levonásba helyezni (egymással szembeállítani), amit a munkavállaló megkeresett, vagy az adott helyzetben elvárhatóan megkereshetett volna. Az ehhez fűzött indokolás szerint a jogellenes megszüntetés miatt **fennálló munkáltatói kártérítési felelősség körében a jogellenesség jogkövetkezményeként az elmaradt jövedelem tételeit a kereset szerinti jogcímenként kell vizsgálni és jogcímenként elkülönítve, nem pedig egy összegben lehet megítélni.** Így például az **elmaradt munkabérrel szemben a megkeresett, illetve elérhető munkabér,** míg a cafeteriajuttatással szemben a megkeresett cafeteria juttatás állítható. A fentiekből következően a felperes részére **a perbeli időszakban egészségbiztosítási ellátásként folyósított rehabilitációs ellátás nem minősül a felperes megkeresett (megtérült) jövedelmének,** ebből következően az a hivatkozott KMK vélemény alapján nem állítható szembe elmaradt illetményének az összegével sem.

Ebből következően nem minősülhet helytálló jogi álláspontnak és indokolásnak az sem, *hogy „a 1992. évi XXIII. törvény 60. § (2) bekezdésének rendelkezése szerint .... Nem kell megtéríteni az illetménynek (egyéb járandóságnak), illetve, a kárnak azt a részét, amely máshonnan megtérült vagy kellő gondosság mellett megtérülhetett volna.”*, mivel a rehabilitációs ellátás összege nem minősül a felperes per időtartama alatti megkeresett (megtérült) jövedelmének. **Ebből következően, a rehabilitációs ellátás összege semmiképpen nem minősíthető a felperes megkeresett jövedelmének, azaz fentiek alapján semmiképp nem minisíthető a felperes megtérült jövedelmének sem.**

Az ezzel ellentétes alperesi álláspont téves voltára is utalt, **mivel az elérhető jövedelem egyes jogcímei szerinti tételekből külön-külön kell levonásba helyezni (egymással szembeállítani),** amit a munkavállaló megkeresett, vagy az adott helyzetben elvárhatóan megkereshetett volna. Szintén hivatkozott arra is, hogy **nem valós és helytálló az alperes felülvizsgálati ellenkérelemben kifejtett azon álláspont sem,** melyet a felperes rehabilitációs ellátásra vonatkozó jogosultsága vonatkozásában megalapozatlanul állít.

Téves jogi megállapításnak minősül az az állás is, mely szerint; **„hasonlóan a munkanélküli ellátáshoz, levonásba kell helyezni az elmaradt illetmény összegéből”**, mivel az 1991.évi IV. tv. alapján folyósított álláskeresői járadék - az **Szja tv. 3. § 21. d. pontja** szerint - adóköteles jövedelem, míg **a rehabilitációs vagy rokkantsági ellátás adómentes ellátásnak minősül**, akárcsak a nyugdíj is adómentes ellátásnak minősül a személyi jövedelemadóztatás szempontjából (**Szja tv. 3. § 23. a) pontja** alapján).

Utalt arra is, hogy az alperes jogi álláspontja szerint, a felperes részére folyósított rehabilitációs ellátás összegét – hasonlóan a munkanélküli ellátáshoz – levonásba kell helyezni mivel az alperesi képviselő, illetve a Fővárosi Ítéltábla felperesi felülvizsgálati kérelemmel támadott álláspontja szerint az a felperes „megtérült jövedelmének” számít.

A fenti álláspont téves voltával kapcsolatban hivatkozott továbbá az alperesi képviselő felülvizsgálati ellenkérelmével kapcsolatban tett észrevételei esetében az **Európai Unió** luxemburgi székhelyű **Bírósága** (a továbbiakban: Curia) nyolcadik tanácsának 2020. március 05-én előzetes döntéshozatali eljárás során hozott **C-135/19. számú** ítéletében foglalt alábbi megállapításokra is.

Ítéletének 55. pontjában a Bíróság (nyolcadik tanács) a következőképpen határozott:

1) Az olyan ellátás, mint az alapügy tárgyát képező rehabilitációs támogatás, a 2012. május 22-i 465/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel módosított, a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló, 2004. április 29-i 883/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 3. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében vett betegségi ellátásnak minősül.”

Ebből következően Curia hivatkozott ítéletében foglaltak alapján **a felperes részére folyósított rehabilitációs támogatás - szociális biztonsági ellátásként - betegségi ellátásnak minősül, az ezzel ellentétes alperesi álláspont, illetve az Ítéltábla ítéletében foglaltak álláspontunk szerint tévesnek minősülnek.**

A felperes hivatkozott arra is magyar bírósági gyakorlat lényegében jogforrásnak ismeri el az Európai Bíróság ítéleteit, melyek minden esetben kötelezőek és hatályuk nemcsak az alapeljárásban érintett jogviszonyokra terjed ki, hanem a döntés előtt létrejött jogviszonyokra is. A magyar bíróságok az Európai Bíróság ítélkezési gyakorlatát nem hagyhatják figyelmen kívül, erről az Európai Bíróság már korábban számos elvi jelentőségű döntéseket hozott (Pl. a 26/62 van Gend en Loos ügy és a 6/64 Costa v. E.N.E.L ügy.) Az ítélkezési gyakorlatból az a következtetés vonható le, hogy a bírósági gyakorlat mindenkire kiterjedő és kötelező hatállyal bír, ezt támasztotta alá a C-28-30/62. sz. Da Costa és a C-283/80. sz. CILFIT ügyben hozott előzetes döntéshozatali eljárás, melynek olyan normatív ereje van, amely napjainkban is joghatást fejt ki más ügyben. Az időbeni hatály szempontjából az Európai Bíróság gyakorlatában az értelmező előzetes döntés ex tunc, azaz visszamenőleges hatálya az általános, mivel a közösségi jogszabályt a hatálybelépéstől kell alkalmazni.

Hivatkozott arra is, hogy az **Európai Bíróság ítéleteit követni kell, amennyiben azonos vagy hasonló tárgyú ügy fekszik egy magyar bíróság előtt.** A Legfelsőbb Bíróság úgy foglalt állást, hogy **az Európai Bíróság uniós (közösségi) jog értelmezésével kapcsolatos véleménye köti a nemzeti bíróságokat, a hasonló tárgyú ügyekben is, mint amelyekben a Bíróság a döntést hozta.** (LB Mfv. II. 10921/2005; EBH 2006. 1442 ügy.)

A Kúria „Ítélete” (I/12. számú melléklet) rögzítette, *hogy a „Jogerős ítéletet” kizárólag a felperes elmaradt illetményére vonatkozó rendelkezése volt vizsgálható annak értékelésével, hogy a felperes részére folyósított rehabilitációs járadékot megtérült jövedelemként kell-e számításba venni.*

A felperes elsődleges felülvizsgálati kérelme vonatkozásában az Ítélet [54]-[57] pontja szerint;

A Ktv. 60. § (2) bekezdése szerint nem kell megtéríteni az illetménynek (egyéb járandóságnak), illetve a kárnak azt a részét, amely máshonnan megtérült vagy kellő gondossággal mellett megtérülhetett volna.

Az Mmtv. 2. § (1) bekezdése meghatározza a rehabilitációs ellátásra jogosultság feltételeit, amelyek között szerepel az, hogy a jogosult kereső tevékenységet nem végez. A rehabilitációs pénzbeli ellátás a foglalkoztatásra, rehabilitációra javasolt megváltozott munkaképességű személyek, míg a rokkantsági ellátás, a foglalkoztatásra, rehabilitációra nem javasoltak jövedelempótló ellátása. **A rehabilitációs ellátásnak a Kúria álláspontja szerint tehát van jövedelempótló szerepe**, de emellett kiemelt célja az érintett személy rehabilitációjának, a munkaerő-piacra való visszatérésének elősegítése. Ebből következően a másodfokú bíróság helyesen vont párhuzamot a rehabilitációs járadék és a munkanélküli ellátás között, hiszen mindkettő célja a jövedelempótlás, vagyis a jövedelemmel nem rendelkező személy megélhetésének a biztosítása. Ebből a szempontból nincs jelentősége az utána fizetendő Szja. kötelezettségnek. Helyesen foglalt állást a másodfokú bíróság arról is, hogy a rehabilitációs járadékot ezért mint megtérült jövedelmet levonásba kell helyezni az elmaradt illetmény összegéből, a felperes ezzel ellentétes álláspontja (elsődleges felülvizsgálati kérelem) megalapozatlan.

Mint ahogy az előzőekben is többször utaltunk rá, a **tisztességes eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben** azt az elvárást fogalmazza meg, hogy **a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alaposítással megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon.** Ennek megítéléséhez az Alkotmánybíróság figyelemmel van a jogvita természetére, az alkalmazandó eljárási törvény rendelkezéseire, a felek által az ügyben előterjesztett kérelmekre és észrevételekre, valamint az ügyben választ igénylő lényeges kérdésekre (7/2013. (III. 01.) AB határozat, Indokolás [33]-[34]; 3179/2018. (VI. 08.) AB határozat, Indokolás [67].)

Álláspontunk szerint a Kúria Ítélete sérti a felperes Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bek. szerinti tisztességes eljáráshoz való jogát, tekintette arra a tényre, hogy **a Kúria Ítélete nem tartalmaz még csak az utalás, vagy említés szintjén sem hivatkozást, álláspontot arra vonatkozóan, hogy a felperes felülvizsgálati kérelmében részletesen hivatkozott a 3/2014. (III. 31.) KMK véleményben foglalt abban, illetve a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott jogszabályi rendelkezések és a releváns Kúriai joggyakorlat vonatkozásában mi a Kúria álláspontja a „Jogerős ítélet” jogszabálysértő mivolta vonatkozásában, melynek során a felperes számos anyagi és eljárásjogi jogszabály megsértésére hivatkozott felülvizsgálati kérelmében**, melynek alapján pedig joggal bízhatott abban, hogy felülvizsgálati kérelme alapos lehet a felülvizsgálati eljárás során.

Álláspontunk szerint nem minősíthető ebben a kérdésben érdemi Ítéleti indokolásnak, döntésnek az sem, hogy **a felülvizsgálati eljárás egyik fő kérdése esetében**, nevezetesen abban a kérdésben, hogy **a felperes részére a per időtartama alatt kifizetett rehabilitációs ellátás megtérült jövedelemnek számít-e** A Kúria Ítéletének indokolásában erről a kérdéstről csupán annyit ;

„Ebből a szempontból nincs jelentősége az utána fizetendő Szja, kötelezettségnek.” Miért nincs jelentősége?

Szintén még csak az említés szintjén sem tartalmaz utalást a Kúria „Ítélete” sem a felek felülvizsgálati eljárásban tett jognyilatkozatai és hivatkozásai, sem az Ítélet indokolása esetében arra sem, hogy az alperesi képviselő felülvizsgálati ellenkérelmére tett észrevételei vonatkozásában hivatkozott az előzőekben kifejtett valamennyi nemzeti Bíróságra kötelező erővel bíró Európai Unió luxemburgi székhelyű Bírósága (a továbbiakban: Curia) nyolcadik tanácsának 2020. március 05-én előzetes döntéshozatali eljárás során hozott C-135/19. számú ítéletében foglalt megállapítások vonatkozásában milyen álláspontot képvisel?

Ítéletének 55. pontjában a Bíróság (nyolcadik tanács) a következőképpen határozott:

1) Az olyan ellátás, mint az alapügy tárgyát képező rehabilitációs támogatás, a 2012. május 22-i 465/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel módosított, a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló, 2004. április 29-i 883/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 3. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében vett betegségi ellátásnak minősül.”

A fentiek vonatkozásában szintén nincs semmilyen hivatkozás, vagy utalás, illetve döntés az „Ítélet” szövegében a fentiekre vonatkozóan sem. Nem tartalmaz indokolást, illetve döntést arra vonatkozóan sem az Ítélet, hogy hogyan sikerült a Kúriának a Curia által betegségi ellátásnak minősített ellátást jövedelempótló ellátásnak minősítenie határozathozatala során?

Az felperes (indítványozó) határozott álláspontja, hogy ügyében azzal, hogy a felülvizsgálati kérelmében és észrevételeiben írtakat nem bírálta el teljes körűen eljárása során, eljárásával az állami alperest kedvezőbb helyzetbe hozva megsértette a fegyveregyenlőség elvét, ezzel Alaptörvénybe továbbá az Egyezménybe ütköző módon sérült a felperes tisztességes eljáráshoz való Alaptörvényben biztosított joga is.

Az Alkotmánybíróság 3202/2016. (X. 11.) végzésében rögzítette a következőket; „Az, hogy valamely bíróság az egyik fél által előterjesztett bizonyítékokat meggyőzőbbnek tartja másik fél által előterjesztetteknél, önmagában, nem eredményezi az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított jog sérelmét, miként az sem, ha a bizonyítási indítványt elutasítja, amennyiben döntéséről az indokolásban kellő alaposággal számot ad. [19]

Álláspontunk szerint jelen ügyben az előzőekben részletesen hivatkozottak alapján a Kúria Ítélete a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alaposággal nem vizsgálta meg, és ennek értékeléséről határozatában számot sem adott. Ez a tény pedig jelen ügyben a határozatot (Ítéletet) érdemben befolyásoló Alaptörvény-ellenességet eredményezett.

4.3.2. A felperes másodlagos felülvizsgálati kérelme vonatkozásában hozott bírói döntés (Ítélet) Alaptörvény-ellenességének okai

A felperes másodlagos felülvizsgálati kérelmében annak megállapítását kérte, hogy 2012-től a jogerős ítélet meghozataláig terjedő időszakra vonatkozó 3.126.803,- Forint rehabilitációs ellátás

levonása jogellenesen történt meg elmaradt illetményéből. A határozathozatalt megelőzően, mind az első, mind a másodfokú bíróság az alperes által az eljárás során általa korábban levonni indítványozott 1.174.891,- Forintot meghaladó levonás esetében törvénysértő módon, az alperes további konkrét számszaki indítványa nélkül, túlterjeszkedve az alperes által a perben előterjesztett konkrét számszaki ellenkérelme hiányában, hivatalból végzett számítások eredményeképpen határozta meg a felperes 2012-től a jogerős ítélet meghozataláig terjedő időszakra vonatkozóan meghatározott megtérült jövedelmét. Ennek következtében 2012-től a jogerős ítélet meghozataláig terjedő időszakra vonatkozóan 3.126.803,- Forint rehabilitációs ellátás levonása jogellenesen történt az illetményből, mivel előbb az elsőfokú, majd a másodfokú bíróság a „Jogerős ítélet” meghozatala során az alperes által levonni indítványozott 1.174.891,- Forintot meghaladó levonás érdekében törvénysértően hivatalból végzett számításokat.

A felperes másodlagos felülvizsgálati kérelme esetében az alperes felülvizsgálati ellenkérelmére vonatkozásában részletesen kifejtette jogi álláspontját azzal kapcsolatban is, hogy a felperesi képviselet álláspontja szerint **miért jogszabálysértő az**, hogy a perben eljáró bíróságok az **első és a másodfokú eljárásban az alperesi képviselet konkrét számszaki indítványt, indokolást egyetlen egy esetben sem tartalmazó** (az elsőfokú ítélethezatalt megelőző napon előterjesztett egy mondatos, illetve a másodfokú tárgyaláson ugyancsak konkrétumok előterjesztése nélkül a tanácsvezető bíró asszony szóbeli kérdésére tett nyilatkozatában) **előterjesztett számszaki adatokat ezúttal sem tartalmazó szóbeli nyilatkozatának konkrét tartalmán túlterjeszkedve hivatalból történő számításokat alkalmazva számították be teljes mértékben a felperes megtérült jövedelmeként a részére, a per teljes időpontja alatt folyósított rehabilitációs ellátás teljes összegét.**

Felülvizsgálati kérelmében a felperes arra is hivatkozott, hogy mind az Ítéletben, mind a Jogerős ítéletben foglaltakkal szemben **kizárólag azt az összeget tartja elsődleges felülvizsgálati kérelme elutasítása esetén másodlagosan előterjesztett felülvizsgálati indítványában részletezett módon a Pp. vonatkozó [Pp. 3. § (2) bekezdés, 215. §] rendelkezései szerint jogszerűen levonhatónak a felperes elmaradt illetményéből amelyet az alperesi képviselő az elsőfokú, illetve a másodfokú eljárás során perbeli előkészítő irataiban, illetve az eljárások során tartott tárgyalásokon konkrétan számszerűsítve indokolással ellátva megjelölt, vagy szóban számszerű adatokat megadva az eljárás során a tárgyalási jegyzőkönyvbe foglalt módon szóban lenyilatkozott.**

Utalt arra is, hogy az alperesi képviselet állításai valótlanok ebből következően iratellenesek, a per iratanyaga alapján pedig megállapítható, hogy az alperesi képviselő azon állítása, mely szerint;

„Az, hogy az alperes számításaiban nem az ezen a jogcímen kifizetett valamennyi összeg szerepel, nem jelenti a felperesi állítás részbeni elismerését, hanem azt, hogy az alperes nem ismerte teljeskörűen a releváns adatokat.”

„ [...]...különös tekintettel arra, hogy egy rendszeresen folyósított ellátásnál hónapról hónapra változik az összeg is.”

„A kifizetett rehabilitációs ellátás összegéről a felperesnek volt pontos és napra kész információja (ezért is kötelezte az alperesi indítványra a bíróság felperest a folyósított összeg igazolására, mely alperesi indítványt a bíróság nem utasított el).”

többek között a Pp. 206. § (1) bekezdésébe ütköző iratellenes állításokat tartalmaznak.

A per iratanyagának áttekintése alapján tényként rögzíthető álláspontja szerint az is, hogy **az elsőfokú eljárásban az alperes 2020. március 12-i /113. sorszám alatt a Bírósághoz az elsőfokú ítélethezatalt megelőző napon érkezett előkészítő iratában az alábbiakra hivatkozott:**

*„Álláspontunk szerint a felperes részére **rehabilitációs ellátásként kapott összeg is megtérült jövedelemnek** számít, mint ahogyan a felperes részére kifizetett végkielégítés, táppénz és az álláskeresői járadék.”*

A felperes által benyújtott 2017. április 29-én kelt és a 2020. március 11-én kelt beadványok alapján a felperesnek 2011.06.01-2017.12.31-ig 4.400.429,-Ft megtérült jövedelme keletkezett.

Az alperes állítása szerint;

Az ezt követő időszakra vonatkozóan az alperesnek nincs tudomása, arról, hogy felperes mekkora összegű rehabilitációs járadékban vagy esetlegesen egyéb jövedelemben részesült.”

Alperes 2020. február 18-i előkészítő iratában a 2011.06.01 - 2017.12.31. időszak vonatkozásában 3.265.538,-Ft megtérült jövedelmet indítványozott figyelembe venni a Bíróság részére. Ezt az összeget 2020. március 12-i nyilatkozatában 4.400.429,-Ft-ban jelölte meg ellenkérelmében.

A felperes felülvizsgálati kérelmében utalt arra is, hogy a fentiek alapján az is megállapítható, hogy **az alperesi képviselő /113. sorszám alatt érkezett nyilatkozatában nem részletezte számítását, így a felperes részére az általa megjelölt időszakban folyósított rehabilitáció ellátás összegét sem konkretizálta, csupán annyit jelölt meg, hogy 2011.06.01-től kezdődően, 2017.12.31-ig 4.440.429,- Forint megtérült jövedelme keletkezett álláspontja szerint a felperesnek.**

Ebből következően **az alperesi képviselő összességében összesen 1.174.891,- Forint rehabilitációs ellátás levonására tett indítványt, az elsőfokú eljárás során a felperes megtérült jövedelmeként történő beszámításra.** (Ez az összeg pontosan annyi mint az alperes /113 sorszám alatt érkezett nyilatkozatában feltüntetett 4.440.429,- Forint és az alperesi képviselő által korábban a 2011.06.01 - 2017.12.31. terjedő időszakra vonatkozóan megtérült jövedelem összegeként a 2020. február 18-i nyilatkozatában megjelölt 3.265.538,-Ft különbözete.)

Utalt arra is, hogy a rendelkezésre álló iratok alapján az is megállapítható, hogy az alperesi képviselő a másodfokú eljárásban a felperes megtérült jövedelme vonatkozásában fellebbezést, csatlakozó fellebbezést nem nyújtott be, továbbá a felperes által a másodfokú eljárás során történt keresetfelemelés vonatkozásában benyújtott előkészítő iratára reagálva a felperest álláspontja szerint megillető elmaradt illetményre vonatkozó számításai során nem is vette figyelembe a felperes részére a per időtartama alatt részére kifizetett rehabilitációs ellátás összegét.

A másodfokú eljárás során a felülbírálati tárgyaláson a tanácsvezető bíró asszony külön kérdésére, a tárgyaláson annyit mondott, hogy **igen le kell vonni a rehabilitációs járadék összegét.**

A Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság 2 Mf. 31.283/2020/10. sorszám alatt felvett tárgyalási jegyzőkönyvének 2. oldalán annak harmadik bekezdésében az alperesi képviselő a felülvizsgálati eljárás tárgyát érintő az alábbi nyilatkozata került jegyzőkönyvezésre;

„A megtérült jövedelem körében beadványunkban valóban nem szerepel a rehabilitációs járadék összege, de mi egyet értünk az elsőfokú bíróság azon álláspontjával, hogy ezt az ellátást, mint megtérült jövedelmet levonásba kell helyezni.”

Felülvizsgálati kérelmében kifejtett jogi álláspontunk helytálló volta vonatkozásában a felperes hivatkozott továbbá az alperes felülvizsgálati ellenkérelmére tett észrevételei vonatkozásában a **munkaviszony jogellenes megszüntetése jogkövetkezményei egyes kérdéseiről szóló 6/2016. (XI.28.) KMK véleményben** foglaltakra is. E szerint;

„5. Az elmaradt jövedelem címén igényelt kártérítés tételei és összege, a beszámítható jövedelem és a levonandó jövedelem tekintetében a munkaügyi perben eljáró bírót a kereseti kérelem és ellenkérelem köti, hivatalból bizonyításnak, számításnak és levonásnak nincs helye.

I n d o k o l á s

[...]

5. A bíróság érdemi döntésének korlátja a kereseti kérelem, illetve az ellenkérelem, amely a rendelkezési elvből és a kérelemhez kötöttség alapelvéből vezethető le [Pp. 3. § (2) bekezdés, 215. §]. **A bíróság nem ítélt meg többet, mint amennyit a felperes a keresetében igényel, ha azonban többet igényel, mint ami megilleti, az alperes megfelelő ellenkérelme hiányában a bíróság a felperesi követelést veszi figyelembe.** Az alperes által nem vitatott, vagy elismert követelésben az alperest a felperes javára marasztalni kell.

[...]

Ha a munkavállaló az elmaradt jövedelemből nem vonja le a törvényben előírt tételeket, és az alperes az ellenkérelmében ezt figyelmen kívül hagyja, **a munkaügyi perben eljáró bíróság a követelt összeget hivatalból nem csökkentheti, nem végezhet levonást.** Ugyanez vonatkozik a számítási hibára is. **Ilyen esetekben az összegszerűség bírói vizsgálata a kereseti kérelmen túlterjeszkedésnek minősül.**

[...]

Utalt arra is, hogy összevetve a per iratanyagát az alperesi képviselet vonatkozó állításaival, álláspontja szerint alappal vonható le az a következtetés, hogy az alperesi képviselő felülvizsgálati kérelemben írt állításai nem valósak, mivel azok iratellenes állítások.

Utalt arra is, hogy a rendelkezésre álló iratok alapján egyértelműen megállapítható, hogy a felperesi képviselet a harmadszorra megismételt elsőfokú eljárás során a felperes részére 2012. április 10. napjától a per teljes időtartama alatt folyósított rehabilitációs ellátás összege vonatkozásában **előterjesztett első 2017.05.02-án a bíróságra érkezett 2017.04.29-én kelt előkészítő iratában nyilatkozott egységes szerkezetben a felperes addig megtérült jövedelmeiről.**

A felperesi képviselet a megismételt eljárásban előterjesztett első beadványában azt is részletesen kifejtette, hogy a felperes megtérült jövedelme vonatkozásában miért nem vehető figyelembe a rehabilitációs ellátás összege.

Ebből következően álláspontja szerint alappal állítható az, hogy az alperesi képviselő által becsatolt iratok szerint, **már 2017-ben a felperes megismételt eljárásban 2017.05.02-án a Bíróságra érkezett és részére megküldött első előkészítő iratának 31-32. oldalán írtak alapján, valamint az azokhoz a per korábbi szakaszaiban csatolt 2014.05.06-én érkezett /9. számú felperesi irat F/3. sorszám alatti mellékletében foglaltak szerint, 2014-re vonatkozóan 2017.04.29-én kelt előkészítő irata F/7. sz. melléklete, 2015. évre vonatkozóan ugyanezen irata F/8. sz. melléklete, 2016. évre vonatkozóan ugyanezen irata F/9. sz. melléklete tartalmazta közokiratok másolatával a felperes részére kifizetésre került rehabilitációs ellátás összegét. 2017. évre vonatkozóan pedig annak havi összegéről a felperes ugyanezen a helyen írásban nyilatkozott (havi 43.985,- Forint) ebből következően az alperesi képviselő **pontosan már a per kezdetén ismerte a felperes részére 2017. december 31-ig bezárólag folyósított rehabilitációs ellátás összegét.****

„2012. április 10. napjától jelenleg is a felperes részére a Nyugdíjfolyósító Igazgatóság rehabilitációs ellátást biztosít. Rehabilitációs ellátásként adómentes ellátásként 2012. évben 283.189 ,- Forint, 2013. évben 410.940,- Forint került kifizetésre a felperes részére. (Ennek igazolására vonatkozó okirati bizonyítékokat 2014.05.06-én érkezett /9. számú felperesi irat F/3. sorszám alatti melléklete tartalmazza). 2014. évre vonatkozóan 420.864,- Forint, (F/7. sz. melléklet), 2015. évre vonatkozóan 488.510,- Forint (F/8. sz. melléklet), 2016. évre vonatkozóan pedig 519.528,- Forint (F/9. sz. melléklet) került a felperes részére kifizetésre. 2017. évre vonatkozóan a rehabilitációs ellátás összege havonta 43.985,- Forint, azaz a tárgyalás napjáig a felperes részére kifizetett ellátás összege 200.061,- Forint. A fenti összeget, a felperes kormánytisztviselői jogviszonyának helyreállítása esetében nem számítanak bele a felperes megtérült jövedelmébe tekintettel arra, hogy azokat a felperes pernyertessége esetén a folyósító szerv részére visszafizetési kötelezettség terheli.” (lásd: **2017.04.29-én kelt, első felperesi előkészítő irat 31-32. oldalain írtakat**)

Utalt továbbá arra is, hogy a rendelkezésre álló iratokból az is megállapítható, hogy az alperes valótlannal hivatkozik arra is, hogy a felperes részére *„egy rendszeresen folyósított ellátásnál hónapról hónapra változik az összeg is”* mivel a perben rendelkezésre álló **okirati bizonyítékokkal igazolt és alátámasztott adatok alapján megállapítható, hogy a felperes részére folyósított rehabilitációs ellátás adott évre vonatkozó összege az adott év közben egyetlen egyszer sem változott meg.**

A rendelkezésre álló iratok alapján az is megállapítható, hogy a Bíróság a **2020. március 04-i tárgyaláson a Bíróság a tárgyalást elhalasztotta, új határnapkal 2020. március 13. napjának 13 óra 00 percét tűzte ki.**

A Bíróság az ekkor hozott **végzésben kötelezte felperest, hogy 7 napon belül csatolja a munkakereséssel, illetőleg a megtérült jövedelmével kapcsolatos minden rendelkezésére álló bizonyítékot, valamint a személyi jövedelemadó bevallását a 2012. évtől kezdődően.**

A 2020. március 11-i felperesi beadványának II. fejezete (A Ktv. 60. § (2) bek. szerinti kárenyhítési kötelezettség teljesítése), továbbá annak F/4. és F/5 sorszámú mellékletei alapján álláspontunk szerint kétséget kizáróan megállapítható az is, hogy az alperesi képviselő felülvizsgálati ellenkérelmében írt állítása valótlannal iratellenes állítások voltak.

A fentiekkel kapcsolatban utalt arra a tényre is, hogy az alperessel szemben 2020.03.11-i előkészítő iratunkat alperes részére közvetlenül e-mailban megküldte, **melynek tényét nem vitatta, és a 2020. március 13-i tárgyaláson erre észrevételt vagy indítványt sem tett.**

Ebből következően minden szükséges igazolás a rendelkezésére állt, sőt **hivatkozott nyilatkozatában ő maga is hivatkozott a felperes „2020. március 11-én kelt” beadványára tehát általa is elismerten tudott ebből következően ismert volt előtte, az hogy 2018. 2019. években és 2020-ban az elsőfokú határozathozatal napjáig a felperes milyen összegben részesült rehabilitációs ellátásban.** (lásd: 2011. március 11-i előkészítő iratunk F/5 mellékletét) Tehát az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében írt állításai valótlanok és iratellenesek, állításait pedig az általunk korábban is megjelölt jogszabályi hivatkozásokkal szemben semmilyen jogszabályi hivatkozással, vagy indokolással nem is támasztotta alá.

Az említett alperesi nyilatkozat kapcsán ismételten hivatkozott arra a tényre is, hogy maga az alperesi képviselő is elismerte azt a tényt, hogy ismeri a 2020. március 11-én kelt előkészítő iratunk tartalmát, melynek mellékletét képezték a felperes részére 2018-tól 2020-ig folyósított rehabilitációról kiállított közokiratok másolatai is.

Ezzel kapcsolatban hivatkozott továbbá a **Bíróság által az elsőfokú eljárásban /115. sorszám alatt felvett tárgyalási jegyzőkönyvben foglaltakra is, mely szerint „a tanács elnöke a tanácsváltásra tekintettel ismerteti az iratokat, valamint az elmúlt tárgyalás óta érkezett iratokat”.**

A fent leírtak alapján felülvizsgálati kérelmében utalt arra is, hogy iratellenes a Fővárosi Ítéltábla Jogerős ítéletének 57. pontjában tett azon megállapítás is, hogy alperesi képviselő nem ismerte teljes körűen a releváns adatokat. Az a megállapítás is iratellenes, hogy felperest az elsőfokú bíróság kötelezte a hiányzó ellátási összegek igazolására.

Fővárosi Ítéltábla 2.Mf. 31.283/2020/10. számú ítéletének 57. pontja szerint;

„...alperes nem ismerte teljeskörűen a releváns adatokat. Ugyanakkor megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság erre figyelemmel, az alperes indítványára kötelezte a felperest az irányadó időszak vonatkozásában a még hiányzó ellátási összegek igazolására.”

A hivatkozott kötelezéssel kapcsolatban hangsúlyozta azt a tényt is, hogy **a felperes a rehabilitációs ellátással kapcsolatos iratokat nem mint megtérült jövedelmének igazolásaként csatolta a Bíróság részére, hanem kárenyhítési kötelezettségének igazolását,** hiszen az Mmtv. vonatkozó rendelkezései alapján az említett betegségi egészségbiztosítási juttatás folyósításának feltétele volt az, hogy a felperes aktívan együttműködjön a folyósító szervvel, illetve önmaga is aktívan keressen új állást. Ezt támasztja alá az I. fokú ítélet 31. pontja is.

Végezetül utalt arra a tényre is, hogy a rendelkezésre álló iratokból az is megállapítható, hogy az Ítélet 2020.03.13-án kelt, a Jogerős ítélet pedig 2021.03.04-én azaz a két ítélet meghozatala között nem telt el teljesen 12 hónapos időtartam. A Fővárosi Ítéltábla azonban 2021-évre vonatkozóan semmilyen okirati bizonyítékkal, vagy nyilatkozattal nem rendelkezett arra vonatkozóan, hogy a felperes ez év március hó 04. napjáig pontosan mekkora összegű rehabilitációs ellátásban részesült, ennek mértékét sem az alperes indítványára, sem hivatalból még csak meg sem próbálta tisztázni, hanem annak kiszámítását hivatalból a felperes részére 2020. évre vonatkozóan folyósított összeg alapulvételével végezte el a 2021-es évre vonatkozóan is hivatalból.

Összegezve a per iratanyagából kitűnően az alperesi képviselő tehát teljes körűen ismerte a felperes részére 2020. december 31-ig folyósított rehabilitációs ellátás pontos összegét, 2021-évre vonatkozó pontos összeg meghatározása céljából pedig a másodfokú eljárásban semmilyen indítványt nem tett a felülbírálati eljárás során. Ebből következően az elsőfokú ítélethozatal előtt maradéktalanul lehetősége nyílt arra is, hogy érdemben az összezszerűség vonatkozásában is nyilatkozhasson ebben a kérdésben. Ezt azonban mind az első mind a másodfokú az eljárás során az alperesi képviselő egyaránt elmulasztotta, melynek következményeit a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján álláspontja szerint jelen eljárásban viselnie kellett volna.

A Kúria tárgyalás „Ítélete” (I/12. számú melléklet) a felperes másodlagos felülvizsgálati kérelmét nem találta megalapozottnak. A Kúria „Ítélete” rögzítette, hogy a „Jogerős ítéletet” kizárólag a felperes elmaradt illetményére vonatkozó rendelkezése volt vizsgálható annak értékelésével, hogy a felperes részére folyósított rehabilitációs járadékot megtérült jövedelemként kell-e számításba venni? A Kúria Ítéletének indokolása szerint:

Az elsőfokú bíróság nem sértette meg a Pp. 3. §-ában és a 213. §-ában, 215. §-ban foglaltakat, nem terjeszkedett túl a kereseti kérelemben foglaltakon, így nem sérült a Pp. 239. § előírása sem.

A Kúria álláspontja szerint **az alperes ellenkérelmében mindvégig állította**, hogy a rehabilitációs ellátás teljes összege levonásba helyezendő a megtérült jövedelemből. Nyilatkozatát értékelték a bíróságok, amelyekből nem volt megállapítható részleges elismerés sem. Helyesen fejtette ki a másodfokú bíróság jogerős döntésében, hogy az elsőfokú bíróság az alperes indítványát követően kötelezte a felperest az irányadó időszak vonatkozásában a hiányzó ellátási összegek igazolására, így csak ekkor jutott a munkáltató mindazon adatok birtokába, amelyeket utóbb a bíróságok helytállóan vettek figyelembe számításuk alapjául.

Ismételten hivatkozunk rá, hogy a **tisztességes eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben** azt az elvárást fogalmazza meg, hogy **a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossággal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon**. Ennek megítéléséhez az Alkotmánybíróság figyelemmel van a jogvita természetére, az alkalmazandó eljárási törvény rendelkezéseire, a felek által az ügyben előterjesztett kérelmekre és észrevételekre, valamint az ügyben választ igénylő lényeges kérdésekre (7/2013. (III. 01.) AB határozat, Indokolás [33]-[34]; 3179/2018. (VI. 08.) AB határozat, Indokolás [67].)

Az Alkotmánybíróság 3202/2016. (X. 11.) végzésében rögzítette a következőket; „Az, hogy valamely bíróság az egyik fél által előterjesztett bizonyítékokat meggyőzőbbnek tartja másik fél által előterjesztetteknél, önmagában, nem eredményezi az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított jog sérelmét, miként az sem, ha a bizonyítási indítványt elutasítja, **amennyiben döntéséről az indokolásban kellő alapossággal számot ad.** [19]

Álláspontunk szerint jelen ügyben az előzőekben részletesen hivatkoztak alapján a Kúria Ítélete a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossággal nem vizsgálta meg, és ennek értékeléséről határozatában számot sem adott. Ez a tény pedig jelen ügyben a határozatot (Ítéletet) érdemben befolyásoló Alaptörvény-elleneséget eredményezett.

A Kúria ítéletének indokolásából nem állapítható meg álláspontom szerint az sem, hogy miért helyezkedik arra az álláspontra Ítéletében a Kúria Ítéletében, hogy **„az elsőfokú bíróság nem**

sértette meg a Pp. 3. §-ában és a 213. §-ában, 215. §-ban foglaltakat, nem terjeszkedett túl a kereseti kérelemben foglaltakon, így nem sérült a Pp. 239. § előírása sem.”

Konkrétan hányas sorszám alatt érkezett alperesi előkészítő irat, hányadik oldalának hányadik bekezdésében előterjesztett nyilatkozat(ok) alapján jutott a Kúria arra a megállapításra, hogy az az alperes ellenkérelmében mindvégig állította, hogy a rehabilitációs ellátás teljes összege levonásba helyezendő a megtérült jövedelemből?

Nem indokolta meg a Kúria Ítéletében azt sem, hogy a felperes felülvizsgálati kérelmében írt részletes levezetés, jogszabályi hivatkozás, valamint az iratanyagban megjelölt pontos hivatkozási hely ellenére „*miután a munkáltató mindazon adatok birtokába*” jutott amelyek igazolták a felperes részére kifizetett rehabilitációs ellátás összegét, milyen jogszabályi rendelkezés alapján jártak el „*a bíróságok helytállóan*” és „*vették figyelembe számításuk alapjául*” hivatalból az alperes összegszerű indítványának (ellenkérelmének) hiányában is mind az első mind a másodfokú eljárásban a felperes részére betegségi ellátásként kifizetett rehabilitációs ellátás összegét mint megtérült jövedelmet? (Az Ítélet indokolása szerint ugyanis az alperes nem ismerte ugyan a felperes részére kifizetett rehabilitációs ellátás összegét, de miután azt megismerte az elsőfokú eljárás során, érdemi összegszerű jogszabályi hivatkozásokat egyáltalán nem tartalmazó ellenkérelme, és a másodfokú eljárás során írásbeli indítvány hiányában külön bírói felhívásra tett egy mondatos szóbeli nyilatkozata alapján már a bíróság HIVATALBÓL, érdemi indítványa előterjesztése nélkül, jogszerűen járt el az állami szervnek minősülő alperest pártolva, „tisztesleges módon” „teljesen pártatlan” módon.

Álláspontunk szerint egyértelműen és vitathatatlanul az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes eljáráshoz biztosított joga sérelmét jelenti a felperes esetében az a tény is, hogy a Kúria nem bírálta el a felülvizsgálati eljárás során az eljárás tárgyát képező azon főkérdést sem, mely szerint összegszerű, jogi érvelést, levezetést egyáltalán nem tartalmazó ellenkérelem, vagy a tárgyaláson tett nyilatkozat alapján egy polgári peres eljárásnak minősülő munkaügyi perben van-e jogszerű a Pp-ban foglalt olyan eljárásjogi rendelkezés, vagy bírói gyakorlat amely alapján a Bíróság az alperes érdemi indítványa hiányában hivatalból is eszközölhet és végezhet számításokat a felperes megillető elmaradt illetmény összegének csökkentése érdekében?

Ezzel kapcsolatban ismételten utalunk rá, hogy az alperes felülvizsgálati ellenkérelmére tett észrevételei vonatkozásában a munkaviszony jogellenes megszüntetése jogkövetkezményei egyes kérdéseiről szóló 6/2016. (XI.28.) KMK véleményben foglaltakra is. E szerint;

„5. Az elmaradt jövedelem címén igényelt kártérítés tételei és összege, a beszámítható jövedelem és a levonandó jövedelem tekintetében a munkaügyi perben eljáró bírót a kereseti kérelem és ellenkérelem köti, hivatalból bizonyításnak, számításnak és levonásnak nincs helye.”

A Kúria Ítéletében erre a felperesi észrevételre vonatkozóan sincsen érdemi döntés még csak utalás szintjén sem. Vagy állami szervnek minősülő alperes esetében a bírósági eljárásra a fenti rendelkezések nem vonatkoznak?

Az felperes (indítványozó) határozott álláspontja, hogy ügyében azzal, hogy a felülvizsgálati kérelmében és felülvizsgálati eljárásban előadott észrevételeiben írtakat nem bírálta el teljes

körűen eljárása során a Kúria, azzal, hogy nyilvánvalóan iratellenes valótlan állításait valónak ismerte el Ítéletében, az állami szervnek minősülő alperest kedvezőbb helyzetbe hozva jelen munkaügyi jogvita során, ezzel megsértette a fegyveregyenlőség elvét, és az Alaptörvénybe továbbá az Egyezménybe ütköző módon megsértette a felperes tisztességes eljáráshoz való Alaptörvényben is biztosított jogát is.

V.

Kérelem

A fentiek alapján kérem a T. Alkotmánybíróságot, hogy a beadványban részletesen kifejtett indokok alapján a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság által Mfv. II. 10.097/2021/5. számon hozott Ítélete vonatkozásában állapítsa meg annak Alaptörvényellenességét és mint Alaptörvény-ellenes bírói döntést az Abtv. 43. §-ának megfelelően szíveskedjék megsemmisíteni.

Kelt, Budapesten, 2022. év március hó 10. napján.

Szíves eljárásukat megköszönve,

Tisztelettel:

felperes, indítványozó
jogi képviselője
dr. Keszei Gergely ügyvéd útján

